

HODNOTOVÁ ZPRÁVA CIC

červen 2016

ročník XII

2015

CIC'S VALUE REPORT 2015

SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

**Práce máme dost – i bez
„migrační“ krize 3**

PERSPEKTIVA

**Odlíšnost nemusí hrát
významnější roli 16**

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

**Nabízíme efektivní
alternativu 18**

DOBROVOLNICKÉ AKTIVITY

Dobrovolníci nabízejí blízkost 23

VEŘEJNÉ AKTIVITY

Nemlčet a nečekat, co bude 28

FINANČNÍ ZPRÁVA

**Silnější a stabilnější: další
krok k větší nezávislosti 32**

OBSAH

1. SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ.....3
2. PERSPEKTIVA – SLUŽBA
SOCIÁLNÍ REHABILITACE16
3. VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY.....18
4. DOBROVOLNICKÉ AKTIVITY23
5. VEŘEJNÉ AKTIVITY.....28
6. FINANČNÍ ZPRÁVA.....32
7. NAŠI REGIONÁLNÍ
PARTNEŘI, DONÁTOŘI
A SPOLUPRACOVNÍCI 38
8. NAŠI DONÁTOŘI..... 39

EDITORIAL

Milí čtenáři,

i letos Vám s radostí předkládáme výsledky naší celoroční práce. A opět v poněkud novém, či snad dokonce novátorském hávu. Protože se toho loni odehrálo opravdu hodně a my si museli o to více, častěji a hlouběji než jindy ujasňovat, co jsme, proč děláme to, co děláme, jaký to má všechno smysl, cíl a dopad, nazvali jsme naši zprávu tentokrát Hodnotovou. A podle toho ji také uchopili a zpracovali.

Věříme, že se Vám bude díky tomu lépe číst, a že to přispěje k případnému využití zprávy jako materiálu ke společným diskusím či ke vzdělávacím účelům.

Předem díky za jakoukoliv zpětnou vazbu!

Váš tým CIC

info@cicpraha.org
www.cicpraha.org

EDITORIAL

Dear readers,

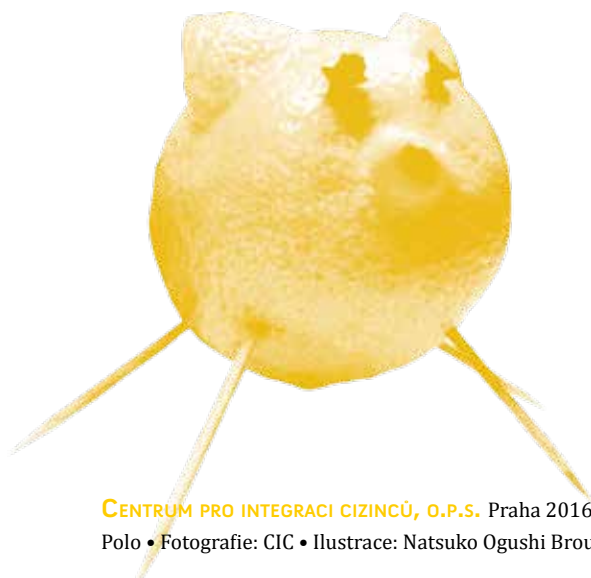
once again and with great pleasure, we are presenting the results of our annual work. And once again in new, maybe even innovative form. We were involved in large amount of activities last year and so we were forced to define more frequently and in bigger depths than before who we are, why we do what we do, what is the purpose, goal and impact of our activities. That is the reason why we decided to

call this material the Annual Value Report and with values on our minds we handled it and wrote it.

We believe that this will make the reading more pleasurable and maybe it will bring up some topics for discussion and materials for educational purposes.

Any feedback is very welcome!

Your CIC team

CENTRUM PRO INTEGRACI CIZINCŮ, O.P.S. Praha 2016 • Texty: CIC • Jazykové korektury: Markéta Slezáková • Překlady do angličtiny: Věra Polo • Fotografie: CIC • Ilustrace: Natsuko Ogushi Brouček • Grafika: Ondřej Polony

PRÁCE MÁME DOST – I BEZ „MIGRAČNÍ“ KRIZE

říká vedoucí služby **Lucie Ditrychová**.

Jaký byl pro Vás rok 2015? Projevila se ve Vaší práci nějak konkrétně „uprchlická“ či „migrační“ krize?

Musím vás zklamat. I vzhledem k tomu, že naše služba není primárně zacílená na lidi, kteří Českou republikou pouze procházejí nebo jsou zde zadrženi pro absenci odpovídajících dokladů, probíhaly v loňském roce naše služby zcela standardně. Na nedostatek práce si ale rozhodně stěžovat nemůžeme.

Opravdu k Vám do poradny nepřišel nikdo z onoho milionu nově příchozích do Evropy?

Ale ano, přišlo k nám pár lidí, kteří potřebovali informace, jak si v ČR požádat o azyl. Jednu, poněkud tristní zkušenost s cizineckou policií v Praze 8, pak kolega zpracoval do podoby článku, který uveřejnil Respekt (v čísle 35/2015 na straně 65 v rubrice Jeden den v životě pod názvem Pošlete je někam). Šlo však pouze o okrajovou záležitost, hlavní penzum práce spočívalo v řešení běžných témat a problémů jako roky předtím.

Odkud jsou tedy Vaši klienti?

Převažující počet klientů byl z Prahy, poté ze Středočeského a Libereckého kraje, což kopíruje místa našich ambulantních poraden. Dále následují kraje Ústecký, Královehradecký a Pardubický, zbylé kraje jsou zastoupeny v jednotkách konzultací. Co do typu povolení pobytu, loni u nás převládali cizinci s trvalým pobytem, občané EU a cizinci-rodinní příslušníci českých občanů.

Nejčastějšími tématy poradenství byly pobytové otázky, pracovní právní otázky včetně hledání práce, témata dalšího vzdělávání, oblast sociálního zabezpečení a rodinná témata.

Hovořila jste o standardním průběhu minulého roku. Co to znamená? Že se víceméně věnujete pořád tomu samému?

Nikoliv. Tím standardním průběhem jsem myslela, že nebylo nutné nějak dramaticky měnit zacílení našich služeb, přeměrovávat personální a odborné kapacity na konkrétní, aktuálně nejpotřebnější skupinu klientů a podobně. V loňském roce se nám podařilo hojně rozšířit spektrum našich služeb – ať jde o pracovní-právní poradenství či pomoc rodinám se školními dětmi, které se musí začleňovat do českého vzdělávacího systému.

V loňském roce jsme také završili proces etablování nové sociální služby CIC: sociální rehabilitace. Máme tedy už dvě registrované sociální služby. Služba odborného sociálního poradenství již tak není jedinou, nýbrž jednou ze dvou registrovaných sociálních služeb organizace. Na rozdíl od sociální rehabilitace, která je zatím určena jen klientům v Praze, však má působnost v 10 krajích ČR.

Nicméně když už jsme narazili na tu (v případě ČR zatím spíše virtuální) migrační krizi, naší snahou je přispět k tomu, abychom my a naši

partneři na lokální úrovni byli co nejlépe připraveni pro případ, že bychom skutečně rychle a efektivně pomoci větším skupinám nově příchozích. To by pak nebyl úkol, který může zvládnout pouze jedna malá neziskovka.

Kdo všechno by to podle vás měl být?

Na prvním místě samozřejmě obce a místní občané, místní spolky a veřejné instituce, zaměstnavatelé a další. My můžeme nabízet, co umíme, můžeme leccos realizovat, ale bez zapojení a aktivní účasti všech uvedených aktérů to prostě nemusí stačit.

Lucie Ditrychová vystudovala obor sociální práce na Filozofické fakultě UK. Integraci cizinců a uprchlíků se věnuje od roku 1997. V roce 2003 spoluzaložila občanské sdružení CIC, které v letech 2008–2012 vedla i jako ředitelka. V roce 2015 kromě Prahy zajišťovala i poradnu v Mladé Boleslavi. Je inspektorkou kvality sociálních služeb MPSV a jejími koníčky jsou zejména šipky a degustace stále pestřejší nabídky českých i zahraničních minipivovarů.

PŘÍKLADY TOHO, CO NAŠI KLIENTI ŘEŠILI

(jména jsou z důvodu ochrany klientů změněna)

ANATOLIA

První kontakt, výchozí situace, žádost o pomoc

Anatolia má občanství země EU, původně ale pochází z Ukrajiny, je jí kolem třiceti let. V ČR žije sama, na Ukrajině se jí o sedmiletou dceru stará její matka. Na CIC se poprvé obrátila v polovině roku 2015, potom co jí kontakt zprostředkovala kolegyně z práce, rovněž migrantka, která s CIC řešila obdobnou zakázku vztahující se ke stejnému zaměstnavateli. Anatolia pracovala několik let v Praze jako pomocnice v kuchyni ve více restauracích zároveň. Na těchto pozicích dělala běžně v součtu 200–300 hodin měsíčně. Ačkoliv od začátku usilovala o pracovní smlouvu, většinu času pracovala bez písemného ujednání, mzdu dostávala v hotovosti, bez výplatních pásek. Na začátku roku 2015 začala mít Anatolia zdravotní problémy, a aby měla možnost vy-

užít zdravotní péči plně hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, podařilo se jí přesvědčit svého zaměstnavatele, aby s ní písemnou pracovní smlouvu uzavřel, přihlásil ji ke zdravotnímu pojištění. Po krátké době se ale Anatolia dostala se zaměstnavatelem do ostrého sporu přímo na pracovišti, kdy došlo i na přímé fyzické ohrožení. Po této zkušenosti již nechtěla u této firmy déle pokračovat. Domluvili se na ukončení pracovního poměru ve zkušební době. Doplatení mzdy za jeden a půl měsíce se Anatolia nedočkala ani přes osobní a telefonické urgencye, a tak vyhledala pomoc CIC. Její zakázkou bylo doplatení dlužné mzdy.

Vyplacení dlužné mzdy

Sociální pracovník nejprve informoval klientku o tom, která její práva byla porušena, a předestřel

možnosti, jak se bránit – od přímého oslovení zaměstnavatele skrze sociálního pracovníka, přes podnět na SUIP (inspektorát práce) až po žalobu o vyplacení dlužné mzdy. Sociální pracovník shromáždil od Anatolie dostupné dokumenty – pracovní smlouvu, ukončení ve zkušební době, výplatní pásku za první měsíc zaměstnání a klientčinu evidenci odpracovaných hodin. Sociální pracovník nabídl Anatolii telefonicky oslovit zaměstnavatelku/odpovědného vedoucího ve snaze vyřešit situaci smírnou cestou. Těto možnosti Anatolia využila, ale zaměstnavatel se nechal zapírat a zříkal se odpovědnosti, nechtěl své zbývající závazky řešit. Sociální pracovník proto pomohl Anatolii napsat výzvu o vyplacení dlužné mzdy, kterou Anatolia hned odeslala doporučeně s dodejkou zaměstnavateli. Výsledkem této snahy bylo, že zaměstnavatel oka-

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍCI CIC 2015

Barbora Machová sociální pracovnice, spoluzakladatelka občanského sdružení CIC a jeho historicky první ředitelka

Michaela Límová sociální pracovnice (v CIC od roku 2009), je zakladatelkou a členkou výboru PKSP, organizace, která již od roku 1998 usiluje o to, aby se obor sociální práce stal profesí

Martina Čáslavová sociální pracovnice a vedoucí pobočky Kolín (v CIC od roku 2013)

Tomáš Hudec sociální pracovník (v CIC od roku 2013 do prosince 2015)

Věra Polo sociální pracovnice (v CIC nově od listopadu 2015, předtím však už v CIC pracovala či externě spolupracovala, a to od roku 2006)

Kamila Strachoňová sociální pracovnice (v CIC od roku 2007)

Lukáš Wimmer sociální pracovník (v CIC od roku 2013)

Kateřina Ošancová sociální pracovnice (v CIC od roku 2009, od srpna 2015 na rodičovské dovolené)

Michala Musilová sociální pracovnice, zakladatelka kolínské pobočky (v CIC od roku 2007, momentálně na rodičovské dovolené, spolupracuje na DPP)

Lenka Kubičárová poradkyně pro trh práce (v CIC od roku 2013 do července 2015)

Kateřina Švábenská poradkyně pro trh práce (od července 2015)

Stážisté: Martina Mrkvová, Kristýna Šlajsová

mžitě doplatil Anatolii zhruba polovinu dlužné částky ve dvou splátkách. Protože šlo jen o část klientčiny pohledávky, rozhodla se proto Anatolia naplnit varování z výzvy o vyplacení dlužné mzdy a sociální pracovník jí s pomocí externí právničky pomohl sepsat žalobu o vyplacení dlužné mzdy, včetně úroků z prodlení a žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení soudního zástupce, ke které Anatolia doložila všechny potřebné přílohy (kopie pracovní smlouvy, výplatní pásky, písemného zrušení pracovního poměru ve zkušební době, evidence pracovní doby, výzvy k vyplacení dlužné mzdy včetně podacího lístku s poštovní dodejkou, bankovního výpisu a prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech žalobkyně). V druhé polovině října 2015 podala Anatolia žalobu k obvodnímu soudu podle sídla zaměstnavatele. Soud jí vyhověl s osvobozením od soudních poplatků a ustanovením zástupce. Zaměstnavatel podal k soudu odpor proti částce, která byla v žalobě vyčíslena, ačkoliv větší část dluhu během soudního řízení doplatil. V únoru 2016 ještě není soudní řízení u konce.

Závěr

Na případu Anatolie se ukazuje, že písemná pracovní smlouva a další

hmatatelné dokumenty jsou zásadním předpokladem pro vymáhání dlužné mzdy. Ukazuje se, že soudní řízení při vymáhání dlužné mzdy nemusí být ani pro osobu z nízkopříjmové kategorie finančně zatěžující, že se jí může dostat zastoupení.

I zaměstnavatel, který zprvu není svolný ke smírnému jednání, i když se jedná o pohledávku v řádu tisíců, pokud je pod důsledným tlakem v souladu se zákony (výzva, žaloba), je nakonec ochoten své závazky plnit.

Zaměstnanci z nízkopříjmových kategorií, kterým je pracovní smlouva pouze slibována, jsou ve velmi zranitelném postavení. Anatolia měla velkou výhodu, že od zaměstnavatele pracovní smlouvu měla, ačkoliv ta byla uzavřena až po několika měsících/letech, po které již pro zaměstnavatele pracovala. Pracovníkům, kteří se pracovní smlouvy nedočkají, by mohla pomoci série doporučení, jak mohou sami dokázat existenci pracovního poměru a evidenci pracovní doby bez nutnosti svědectví kolegů, kteří jsou často v podobném postavení a mají důvodné obavy svědectví poskytnout (strach o ztrátu pobytu v ČR, fyzické zastrašování a ohrožování ze strany zaměstnavatele).

PORADNY CIC 2015

Místa ambulantního poradenství zůstala převážně beze změny, v průběhu roku se pouze přestěhovala poradna v Kladně na adresu Severní 2952, kde je také kladenské pracoviště odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra.

Adresy poraden:

Praha 3 Kubelkova 55

Praha 8 Karlínské náměstí 7

Kolín Zahradní 46

Mladá Boleslav Dukelská 1093

Kladno Severní 2952 (od 1. 7. 2015) a T. G. Masaryka 550 (do 30. 6. 2015)

Liberec Moskevská 14

Terénní poradenství probíhalo na úřadech, v místě bydliště klientů a na dalších místech podle dohody s klienty. Speciickými místy terénního poradenství byla asistence cizincům na odděleních pobytu cizinců OAMP MV na Kladně, v Kutné Hoře a v Praze (pracoviště pro Prahu-západ, od července pak na pracovišti Praha 7-Letná).

JURGI

První kontakt, výchozí situace, žádost o pomoc

Jurgi je občan jedné z novějších členských zemí EU, manželka pochází ze země mimo EU, žijí v ČR s dítětem. Na CIC se obrátil nejprve s otázkou sociálních dávek. Jeho manželka nemůže pracovat, je v dočasné pracovní neschopnosti, až později se vyjevuje, že na rizikovém těhotenství. Rodině kvůli tomu klesly příjmy. Po informacích o možnosti sociálních dávek klient sděluje, že by rád odešel od „mafiana“, pro kterého pracuje. Je v ČR už přes 7 let, zajímá se o „normální“

práci, pracoval u dvou „mafianů“ (tzv. klientský systém), ale „už toho má dost, bere strašně málo“, chtěl by se z toho vymanit. Ví, že při vstupu na trh práce nemá žádná omezení. Pracuje jako dělník ve stavebnictví. Jde mu o to, aby práce byla po všech stránkách legální, v současnosti si není jistý, co všechno firma dělá protiprávně. Chce začít normálně žít.

Sociální pracovník zjišťuje, kolik toho Jurgi ví o tom, jak hledat zaměstnání. Jurgi zná internet, ale už neví, jak dál, navrhuje „zavolat tam, zeptat se, kde to je“. Sociální

pracovník mu vysvětlil, jak vypadá výběrové řízení a to, že Jurgi musí mít pracovní životopis. Tato informace je pro Jurgiho nová, nedokáže si představit, k čemu je to dobré, nicméně je ochoten postupovat ve svých plánech dále. Pro pomoc s pracovním životopisem a další společnou práci se obrací na pracovní poradenství CIC. Nejprve mu je dán vzor CV, ale zdá se, že by to sám nesvedl, proto poradce přistupuje ke společné práci na CV za pomoci aplikace vyvinuté CIC, tzv. Jobmanuál, www.jobmanual.cz. K tomu dává Jurgimu informace o současných projektech, které

PROJEKTY REALIZOVANÉ V RÁMCI SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ V ROCE 2015

AAD2 – asistence azylantům a osobám s doplňkovou ochranou

*podpořen Evropským uprchlickým
fondem*

Realizace 1. 7. 2014 – 30. 6. 2015

Projekt byl zaměřen na poradenství osobám s mezinárodní ochranou, kromě sociálního poradenství, bylo v rámci projektu poskytováno pracovní poradenství, asistence při jednání s úřady, byly hrazeny rekvalifikační kurzy a propláceny příspěvky na léky a zdravotní pomůcky. Projekt podpořil 90 osob, z toho rekvalifikační kurz absolvovalo 11 osob, příspěvky na léky byly poskytnuty 21 osobám v situaci hmotné nouze nebo se zdravotním postižením.

Zapoj se! – programy pro zapojení migrantů a české majority

podpořený Fondem pro nestátní neziskové organizace (grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů).

Realizace 1. 8. 2014 – 30. 4. 2016

Cílem projektu bylo podpořit rovná práva a příležitosti migrantů v přístupu ke vzdělání a v pracovněprávních vztazích. V rámci projektu jsme poskytovali poradenství rodinám a školám, rodinné kurzy češtiny se zaměřením na komunikaci se školou, pomoc s řešením pracovněprávních problémů včetně konzultací s právníkem, aktivity zpřístupňující pochopení problematiky veřejnosti (veřejné akce, informační ►►

jsou v rámci pracovního poradenství klientům k dispozici, a kde by mohl například čerpat rekvalifikační kurz. Na to ale nyní nemá pomyslení, protože živí rodinu sám.

Nová oblast – potíží s vyplacením mzdy a ochranou zdraví při práci

Jurgi přichází znovu po třech měsících kvůli nevyplacené mzdě a zdravotním obtížím, které mu práce způsobuje. Stěžuje si, že mu práce nedělá dobře kvůli prašnosti, kašle, zhoršuje mu zdraví. Respirátory dávají pouze na jedno použití, které nejsou do tohoto prostředí vhodné, zaměstnavatel šetří na ochranných pomůckách. Chtěl přeradit na jinou práci, nadřízený mu řekl, že to nejde, a poslal ho domů, kde je již skoro měsíc, myslel si, že ho nadřízený znova zavolá do práce, ale to se nestalo. Na vstupní lékařské prohlídce nebyl, neví o tom, že by býval měl jít, nemá informace o tom, že by zaměstnavatel měl nějakého závodního lékaře (poskytovatele pracovně lékařských služeb). Na základě obdobných případů pojmá sociální pracovník podezření, že Jurgi už je možná odhlášený ze sociálního a zdravotního pojištění a že jeho pracovní poměr je z hlediska zaměstnavatele uzavřený přesto, že nedošlo k písemnému skončení. V pracovní smlouvě je neurčitě uveden popis práce, zároveň tam ani není datum nástupu do práce, jen den podpisu pracovní smlouvy, místo výkonu – Česká republika.

Mzda dostával Jurgi formou záloh, které nebyly vyúčtovány, nikdy nedostal výplatní pásku. Z částky, která mu byla vyplacena „na ruku“, lze usuzovat, že nebyly propláceny přesčasové hodiny. Poslední mzdu, či spíše její část, mu vyplatili před 3 měsíci. V pracovní smlouvě je ujednána splatnost v rozmezí 5 dní, v době konzultace je již možné podat okamžité zrušení pracovního poměru z důvodu nevyplacené mzdy a požadovat úroky z prodlení. V pracovní smlouvě není uvedena výše mzdy, je zde odkaz na mzdový výměr, ale ten Jurgi ni-

kdy neviděl. Je však možné spočítat dlužnou mzdu nejméně na základě minimální mzdy.

Možnosti řešení a domluva postupu

Sociální pracovník zjišťuje, jak by chtěl Jurgi situaci řešit. Jurgi má zájem o konzultaci s právníkem. Do této práce už nechce chodit, chce výstupní papíry a zaevidovat se na úřadu práce. Zmiňuje, že má již téměř hotový pracovní životopis. Právník Jurgiho informuje, že pokud by chtěl přerazení na jinou práci, muselo by to být na základě lékařského posudku, to může i na svoji žádost, zaměstnavatel mu ovšem nemusí vyhovět, může se stát, že jiné místo nemá. Zaměstnavatel ovšem nemůže Jurgiho jen tak poslat domů, později by to mohlo být kvalifikováno jako absence. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatel Jurgimu nezadal práci, může to být kvalifikováno jako překážky na straně zaměstnavatele, zaměstnanec by však musel prokázat svoji připravenost opět vykonávat zadanou práci.

Z důvodu absence podstatných náležitostí nevznikla pracovní smlouva, ale pouze smlouva podle občanského zákoníku. Pokud bychom však problematizovali smlouvu z právního hlediska, nedocílili bychom žádného pozitivního výsledku. Je-li uvedeno místo práce ČR, mělo by tam být i pravidelné pracoviště, to je důležité z hlediska cestovních náhrad. Splatnost uvedená rozmezím je nestandardní, avšak je-li toto ujednání přímo v pracovní smlouvě, urychluje to řešení. Právník navrhuje písemně požádat zaměstnavatele o provedení mimořádné pracovně-lékařské prohlídky u poskytovatele pracovně-lékařských služeb. Dále navrhl buď možnost předžalobní upomínky s výpočtem nevyplacené mzdy spolu s úroky z prodlení a/nebo okamžitého zrušení pracovního poměru z důvodu nevyplacené mzdy. Jurgi se rozhodl pro řešení cestou okamžitého zrušení pracovního poměru, jehož obsahem je i výzva k úhradě dlužné mzdy, vystavení

výstupních dokumentů a upozornění na právní kroky, které budou následovat, nedojde-li k nápravě. S formulací okamžitého zrušení pracovního poměru pomáhá sociální pracovník, text je konzultován s právníkem, Jurgi posílá dopis zaměstnavateli.

Rozhodnutí jednat dále

Jurgi poté sám podává podnět na Inspektorát práce a je tak jeden z mála cizinců, kteří tak učiní. Sám se rovněž zaeviduje na Úřadu práce. V této době může předložit pouze okamžité zrušení pracovního poměru a potvrzení o výši příjmu, které mu před časem zaměstnavatel vystavil pro potřeby půjčky (v době, kdy mu ještě jakousi mzdu vyplácel). Jiné výstupní dokumenty zatím nemá. Zde je nutno ocenit přístup úřadu práce, jehož pracovníci se postavili k faktu, že žadatel o evidenci a dávky v nezaměstnanosti nemá standardní výstupní dokumenty, a situaci vstřícně vyřešili na základě toho, co předložil.

Od zdravotní pojišťovny se dozvídá, že byl odhlášen ze zdravotního pojištění již v době, kdy mu zaměstnavatel řekl, aby už víc do práce nechodil. Dochází tedy k situaci, kterou v našich poradnách často vidíme – zaměstnavatel odhlašuje zaměstnance ze zdravotního pojištění v den, kdy se nepohodnou, a to bez písemného ukončení pracovního poměru.

Situace po několika měsících: doplacená mzda, výsledky inspekce práce

Podnět na Inspektorát práce (SUIP) měl nečekaně rychlý výsledek – Jurgimu byla ve dvou splátkách doplacena dlužná mzda v dostatečné výši, a to přímo na bankovní účet. Nemá ještě zprávu z šetření, ale to, čeho chtěl docílit, se podařilo. Jurgi projevil nebývalou odvahu a odhodlanost, podání dával sám pouze na základě informace, kam jej má směřovat. Jistou roli mohlo mít i okamžité zrušení pracovního poměru, které bylo vyhotoveno

spolu se sociálním pracovníkem. V současné době má Jurgi již nové zaměstnání. Je spokojený, pravidla jsou jasná, platí mu řádně a včas, jedná se o renomovaného zaměstnavatele.

Asi po půl roce od okamžitého zrušení pracovního poměru přináší Jurgi zprávu ze SUIP o ukončení šetření podnětu. V každém odstavci se zde říká, že firma postupovala v rozporu s pracovními předpisy, prokázala vyplacení mzdy až po několika měsících po její splatnosti na výzvu SUIP, v potvrzení o zaměstnání není uvedeno, jaký druh práce dělal.

Závěr

Zde můžeme vidět příklad situace, se kterou se setkáváme v poradenství nepříjemně často. K ukončení pracovního poměru dojde po verbální neshodě zaměstnance a nadřízeného pracovníka, bez formálního (písemného) ukončení. Zaměstnavatel po takovéto roztržce odhlásí zaměstnance ze zdravotního a sociálního pojištění ke dni, kdy byl pracovník naposledy fyzicky v práci. Pokud by si tento zaměstnanec nevyžádal pomoc NNO a nepodal okamžité skončení pracovního poměru písemnou formou z důvodu nevyplacené mzdy, cizinec by byl reálně bez práce a dalšímu zaměstnavateli by nemohl předložit žádné výstupní dokumenty z minulého zaměstnání, zejména evidenční list pro důchodového pojištění. Má-li možnost plnohodnotné evidence na úřadu práce (občan členské země EU, cizinec ze země mimo EU s trvalým pobytem, atp.), nemůže také předložit písemné ukončení pracovního poměru.

Přesto, že SUIP nepomáhá s individuálními nároky, může na základě opatření nařídit doplacení dlužné mzdy a určit, do kdy má prokazatelně doložit, že to provedl. SUIP může oznámit i dalším institucím spravujícím odvody, že mají do počítat rozdíl. Výsledkem kontroly zaměstnavatele bylo doplacení mzdy v dostatečné výši tak, aby se

▶▶ letáky). Projekt probíhá v Praze, Středočeském kraji, Liberci.

V roce 2015 proběhlo 223 konzultací s rodinami a školami (64 klientů), 187 konzultací pracovníprávních (75 klientů). 4 klientům se podařilo právními kroky docílit doplacení dlužné mzdy. Na 87 rodičů a dětí se účastnilo celkem 7 rodinných kurzů ve městech Kolín, Kladno, Liberec, Praha 8 Karlín s výukou oddělených skupin pro děti a pro rodiče.

Zpracovali a roz distribuovali jsme ve školách informační letáčky pro rodiče v 6 jazykových verzích na témata zápisu do školy a přístupu ke vzdělání („Chcete přihlásit dítě do základní školy v České republice?“ a komunikace se školou a praktických informací o organizaci školy („Začalo Vaše dítě chodit do základní školy v České republice?“).

Pokračující asistence cizincům na pracovištích OPC OAMP MV ČR pro Středočeský kraj

podpořený Ministerstvem vnitra ČR v dotačním programu Integrace cizinců

Realizace 1. 1. 2015 – 31. 12. 2015

Sociální pracovníci pravidelně poskytovali informace a poradenství cizincům z tzv. třetích zemí při vyřizování jejich pobytových záležitostí přímo na pracovištích Oddělení pobytu cizinců Ministerstva vnitra ČR v Kutné Hoře, Kladně, Praze-západ (od 1. 7. 2015 Praha-východ), na každém pracovišti vždy ve středu. Během roku 2015 proběhlo celkem 1091 kontaktů a poradenských intervencí s cizinci na pracovištích Oddělení pobytu cizinců (od poskytnutí krátké informace až po poradenství ohledně žádostí, pomoc s vyplňováním a doprovod k přepážce aj.). ▶▶

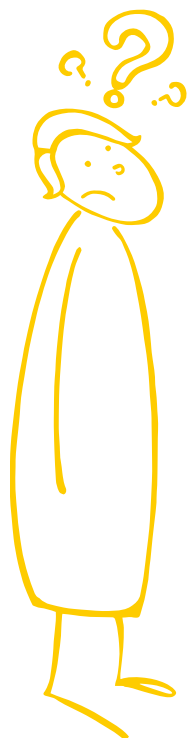
» Chceme tu uspět!

podpořený z Evropského sociálního fondu, Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Realizace 1. 5. 2013 – 30. 4. 2015

Cílem projektu bylo podpořit znevýhodněné migranty při jejich zapojení na trhu práce v ČR. Aktivitami projektu bylo pracovní poradenství, rekvalifikační kurzy, individuální kurzy profesní češtiny, skupinové tréninkové programy, profesní diagnostika, pomoc s vyhledáváním zaměstnání, zaměstnavatelům vybraných klientů byly v rámci projektu poskytovány časově omezené mzdové příspěvky. Celkem projekt podpořil 80 klientů (37 ze Středočeského kraje, 43 z Prahy).

V roce 2015, kdy projekt již končil, jeho aktivit ještě využilo na 60 klientů a v tomto období jsme podpořili 35 profesních a rekvalifikačních kurzů (celkem 27 účastníků), 21 individuálních kurzů profesní češtiny, 1 skupinový kurz přípravy na výběrové řízení, mzdový příspěvek pro 7 klientů. ■

mohl klient zhojit (nelze zjistit, zda v plné výši, neboť přesné výpočty nebylo na základě čeho provést).

Jurgi je jeden z mála cizinců, kteří vyhledají pomoc a odhodlají se k aktivnímu řešení nastalé situace. Bohužel vidíme, že řada cizinců se pouze přijde informovat na možnosti řešení, ale k nim pak nesáhne. Důvody, které je vedou k pouze potvrzení toho, že právo je na jejich straně, mohou být různorodé. Bývají obavy z minulého zaměstnavatele, „klienta“, „mafiana“, („ví, na které ubytovně bydlím, byl už na mě nebo někoho jiného agresivní, vyhrožoval mně nebo někomu jinému....“). V mnoha případech

nemá pracovník přístup k evidenci pracovní doby, cizinec si není jistý, zda by v případě přešetřování mohl svoje práva a nároky dostatečně prokázat. Svoji roli jistě hrají i předpokládané náklady soudního procesu – i když soudní náklady u pracovních právních sporů nejsou vysoké, soudci respektují, že zaměstnanec je slabší stranou, není možné z naší strany vyčíslit a garantovat omezenou částku nákladů soudního řízení, které podavateli půjdou k tíži. Případné náklady na obhájce opět navyšují již tak nepříjemné „minusy“, ve kterých se cizinec, na základě mnoho měsíců nevyplacené mzdy nebo absence zaměstnání již ocitl.

RODINA R

Výchozí situace rodiny – dospělí a děti

Rodina – manželé a 6 dětí (5–21 let), původem z jedné z republiky centrální Asie, žije v krajském městě, všichni členové rodiny mají azyl. V kontaktu s CIC jsou od dubna 2014. Jediný člen rodiny, který pracuje, je otec, matka je v domácnosti, česky mluví velice málo. Vzhledem k tomu, že má azyl více než 5 let, nemůže čerpat hodiny češtiny, které jsou pro azylanty zdarma v rámci Státního integračního programu, ačkoliv je předpoklad, že tyto hodiny nevyčerpala. Nejstarší syn nepracuje, je evidován na úřadu práce, již žije v samostatném bytě. Nejstarší z dcer absolvovala základní školu, na vlastní žádost opakovala 9. třídu, neboť neplánovala pokračovat dále ve vzdělání. Rodina v souladu se zvyklostmi plánuje dceru co nejdříve provdat, v době vypracování kaзуistiky je již dívka mimo ČR.

Od začátku kontaktu s rodinou matka projevuje zájem o kurz češtiny, ovšem nerada by dojížděla někam daleko, a to i po městě. Dostala informaci o připravovaném rodinném kurzu, do kterého by mohla docházet s nejmladší dcerou až půjde do 1. třídy. V dané době však pro ni v tomto směru není nic

možno udělat, kurzy češtiny, které poskytuje místní Integrační centrum (CPIC), nejsou v dané době ještě určeny pro azylanty. Matka dochází za sociálním pracovníkem CIC pouze v doprovodu jedné ze starších dcer, které zajišťují tlumočení. Je předpoklad, že kvůli tomu zameškává dcera v těchto dnech školu. Je možné, že matka by česky rozuměla, ale že si nevěří, že obsahu řečeného porozumí.

Docházka dětí do základní školy – děti na 2. stupni

CIC se souhlasem matky kontaktuje základní školu, kterou děti navštěvují a do které nastoupí i nejmladší sourozenci. Dva sourozenci se nyní sešli v 7. třídě, neboť jeden z nich ji opakuje. Dívka zápasí s matematikou a fyzikou, dělá každý rok postupové zkoušky, vyučující jí řekl, že v dalším ročníku už je neudělá, když si nesežene doučování. Doučování potřebuje podle vyjádření ředitele školy i chlapec. Ve spolupráci s koordinátorkou dobrovolníků CIC byla velice rychle nalezena dobrovolnice, která začíná doučovat fyziku a jazyky dle potřeby.

Dívka úspěšně ukončuje 7. ročník a postupuje do 8., má obavy z nového předmětu – chemie – ještě dříve,

než vůbec začala výuka, podle všeho je na obtížnost upozornila vyučující fyziky. Žádají CIC o pokračující pomoc dobrovolnice, její roční působení u rodiny však má končit, ve spolupráci s koordinátorkou dobrovolníků CIC se hledá další dobrovolník pro doučování chemie. Pro dobu než se najde, nabídnuto rodině, že požádáme o doučování vyučující. Vyučující při naší žádosti zdůrazňuje nízkou motivaci dívky, musí jí ona sama požádat, aby jí doučovala. Při té příležitosti se sociální pracovník doptává na požadavek obstarat učebnici chemie, rodina si neví rady. Sociální pracovník na základě informace učitele pomohl vyhledat, kde učebnici mají a zarezervoval ji tak, aby mohla rodina vyvednout a uhradit, což se podařilo.

Příbuzní pomáhají obstarat potvrzení o absolvování prvních ročníků v zemi původu pro chlapce, aby mohl ukončit základní vzdělání. ZŠ nakonec získá všechny dokumenty, aby mohla chlapci potvrdit 9 let povinné školní docházky, kterou on završuje v 16 letech a má vycházet ze 7. třídy. V daném roce je přijat do Středního odborného učiliště – elektrotechnické a automobilní obory. Až ke konci letních prázdnin se matka obrací na sociálního pracovníka, že syn skončil 7. ročník s nedostatečnou známkou z matematiky. Je již přijatý do učiliště, opravnou zkoušku z češtiny (reparát) nesložil, ptají se, zda se bude muset vrátit do ZŠ. Sociální pracovník intervenuje v ZŠ, verdikt

je však již konečný a je na učilišti, zda jej přijme i za těchto okolností. Učiliště přijalo chlapce i přes nedostatečnou a ten nastoupil do technického oboru.

Dítě na 1. stupni a rodinný kurz

Druhá nejmladší dcera již navštívila MŠ a v základní škole se poměrně dobře zařadila; vyučující ji chválí, pro školu je to zjevně úleva. V době, kdy do 1. třídy nastupuje nejmladší dcera, zahajuje CIC 2. běh rodinného kurzu, o kterém s předstihem informujeme matku, ta projevuje zájem. Připojuje se i švagrová matky, jejíž rodina je ze stejné země, také má azyl; její dítě jde také do 1. třídy, do stejné ZŠ. Rodinného kurzu se zúčastňují obě dospělé ženy a jejich děti, jejichž úroveň češtiny je ve srovnání s češtinou starších sourozenců i podle lektorek mnohem vyšší. Změna je zaznamenána rychle u obou matek, které jsou již schopny dojít za sociálním pracovníkem CIC i na úřady bez starších dcer, které vždy zajišťovaly tlumočení. Kurz úspěšně ukončen.

Závěr

Po dlouhodobé práci s rodinou je nutno konstatovat, že vzdělání pro ně nemá takovou váhu, jakou bychom očekávali. Je nápadný nepoměr mezi schopnostmi dcer, které tlumočí rodičům, vyhledávají informace na internetu, obsluhují e-mail a vyřizují telefonáty, a jejich školními výkony.

Rodina je vzhledem ke svému náboženství a tradici připravena k brzkému sňatku dcer, proto dcery dále nepokračují v dalším vzdělání po základní škole. Vzhledem k tomu, že výdělečně činný je pouze otec, je pobírání sociálních dávek nedílnou součástí jejich života. Rodina přišla do ČR a usídlila se v době, kdy starší děti již navštěvovaly základní školu, přechod pro ně tedy nebyl snadný. Tato zátěž poznamenává i jejich školní výsledky a zároveň postoj školy k nim a k rodině. Původně byli zařazeni do nižšího ročníku, než odpovídalo jejich věku.

Základní škola využila nabídky pomoci sociálního pracovníka CIC a zároveň byl upřesněn aktuální požadavek ze strany školy – doučování pro dvě z dětí v 7. ročníku. Požadavek byl následně upřesněn s rodinou (místo, obsah, četnost setkání, požadavek na pohlaví dobrovolníka vzhledem k vyznání rodiny). Dobrovolnice byla nalezena ve velmi krátkém čase a rodině byla velice platná. Výsledkem ročního působení bylo úspěšné završení 7. ročníku dívky a chlapce v doučovaných předmětech, bohužel v předmětu, kde předtím nebyly rozpoznány tak vážné nedostatky, neprospěl. Přesto byl přijat na učiliště.

Matka se spolu se svojí švagrovou a dětmi z 1. třídy úspěšně účastnila rodinného kurzu češtiny. Jejich schopnost vyřizovat záležitosti bez asistence starších dětí se znatelně zlepšila.

STATISTIKY ODBORNÉHO SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ V ROCE 2015

CELKOVÉ SROVNÁNÍ S ROKEM 2014	2015	2014	+/-
celkový počet klientů (osob)	1645	1584	+
celkový počet kontaktů + intervencí	4433	4720	-
z toho intervencí (více jak 30 min.)	1942	2544	-

POČTY KONZULTACÍ PODLE BYDLIŠTĚ KLIENTŮ

Praha	2735
Středočeský kraj	1349
Liberecký kraj	244
Ústecký kraj	45
ostatní kraje dohromady	60

RODINA O

Výchozí situace rodiny, první kontakt

Rodina migrantů, která žije v regionu, v níž má působnost kolínská pobočka Centra pro integraci cizinců, nás kontaktovala na základě doporučení další organizace s žádostí o poskytování odborného sociálního poradenství v oblasti vzdělávání. Bylo třeba vyřešit situaci nezletilého syna, který kvůli stěhování rodiny přestal navštěvovat střední odborné učiliště.

V době, kdy rodiče sociální pracovníci Centra pro integraci cizinců požádali o pomoc a asistenci při znovuzapojení jejich syna do studia na odborné škole, nenavštěvoval syn školu již více než 2 měsíce.

Syn klientů v září nastoupil do prvního ročníku střední odborné školy, kterou navštěvoval pouze první dva týdny. Poté se rodina přestěhovala do několik set kilometrů vzdáleného města. Od doby přestěhování syn nenavštěvoval žádnou školu, pouze sportoval a chodil se bavit do společnosti, kde nezřídkou zůstával až do pozdních nočních hodin. Druhý den často spával až do poledne.

Nedostatek informací rodičů a bariéry ztěžující řešení situace

Rodiče, kteří neznali dobře školní systém v České republice, nedo-

kázali synovi vybrat novou školu ani zařídít přihlášení do nové školy. Rodiče se neorientovali v pravidlech ani v možnostech studia na odborných školách v ČR. Neměli znalost nabídky učebních oborů ve městě a v regionu, kam se nově přestěhovali, a navíc nedokázali téměř vůbec komunikovat v českém jazyce. Uvědomovali si tyto bariéry, a proto požádali Centrum pro integraci cizinců o pomoc.

Základním předpokladem pro úspěšné vyřešení této sociální situace, bylo zjistit, jakou školu syn navštěvoval. Syn ani rodiče neměli žádné potvrzení ze školy ani žádný jiný dokument, který by informoval alespoň o názvu školy, rodiče i syn název školy vyslovovali nesrozumitelně, získanou informací bylo pouze to, že jde o odborné učiliště v malém městě poblíž původního bydliště. Jako obor školy udávali obráběč kovů.

Rodiče k situaci shánění školy pro svého syna dále sociální pracovníci sdělili, že se snažili o přihlášení syna do nové školy v nedalekém okresním městě, školou je však údajně odmítla. Nedokázali ale sociální pracovníci sdělit, o jakou školu se jednalo, jaké byly přesné důvody odmítnutí, ani další podrobnosti jednání se školou. Výchozí informace pro řešení situace byly tedy poměrně nepřesné a nejasné.

Odborná pomoc CIC při řešení školní docházky

Sociální pracovníce vytipovala a vyhledala na internetu střední odborné školy ve městě, které klient udával jako místo původního studia. Podařilo se jí nalézt školu, která odpovídala popisu klienta, učební obor obráběč kovů, klient tuto školu potvrdil. Následně pracovníce zjistila, jaké školy stejného nebo podobného typu v regionu nového bydliště fungují, vytipovala školu s totožným zaměřením/oborem, který syn klienta studoval. Kontaktovala studijní oddělení tohoto středního odborného učiliště, kde zjistila, že obor obráběč kovů zde v tomto školním roce není otevřen. Byl jí však nabídnut velmi podobný obor – zámečnick. Podle zástupkyně školy je tento obor, vzhledem k původnímu oboru, vhodný a syna by mohli na tento obor přijmout. Sociální pracovníce dále zjistila konkrétní informace o podmínkách přijetí. Je nutné, aby student, který o přijetí žádá, navštívil školu – osobně a v doprovodu jednoho z rodičů. S sebou je třeba donést vysvědčení ze základní školy (8. a 9. třída) a pobytový průkaz. Střední odborné učiliště si na základě podané žádosti o přijetí ke studiu vyžádá od původně navštěvované školy vše potřebné k přihlášení a toto přihlášení studentovi zařídí. V rámci tohoto jednání byl

STATISTIKY ODBORNÉHO SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ V ROCE 2015

DRUHY POBYTU KLIENTŮ		
DRUH POBYTU	POČET	POZNÁMKA
trvalý pobyt	1527	
dlouhodobý pobyt	763	(dle DB, 715 DP + 47 student + 1 zelená karta)
udělený azyl a doplňková ochrana	639	
EU občané	622	
rodinní příslušníci občanů ČR	420	
občané ČR	159	
ostatní (strpění, různá víza, žadatelé o azyl, nezjištěný typ pobytu)	293	

také navržen termín požadované osobní návštěvy na středním odborném učilišti. Sociální pracovníce tyto informace předala rodičům a jejich synovi a vše jim podrobně vysvětlila. Předala jim také kontaktní informace na školu a mapu s popisem cesty. Otec se se synem na sjednanou schůzku na středním

odborném učilišti dostavil a podal žádost o přijetí syna ke studiu. Škola stanovila termín nástupu týden po podání žádosti ke studiu.

Závěr

Syn začal školu řádně navštěvovat, líbí se mu zde a na škole také zís-

kal nové známé a přátele. Rodiče se naučili se školou komunikovat a jsou spokojeni, že se podařilo syna do této školy přihlásit. Situaci syna se za pomoci sociální služby Centra pro integraci cizinců podařilo úspěšně vyřešit do dvou týdnů od zadání zakázky.

RODINA D

První kontakt, situace rodiny

Na sociální pracovníci CIC se počátkem ledna 2015 obrátila organizace META, o.p.s., s žádostí o převzetí rodiny, která žije s 12letým synem Jurijem mimo Prahu a syn nechodí do školy. Telefonický kontakt na rodinu poskytla META (a předtím LaStrada, s kterou byli rodiče v kontaktu zřejmě kvůli pracovnímu vykořisťování). Sociální pracovníce CIC se spojila s otcem, zjistila, že rodina se mezitím přestěhovala ze středních Čech do Prahy, ale situace se školou se nezměnila.

Rodiče, syn Jurij (12 let) a dcera (17 let) komunikují rusky, jen málo rozumí česky. Rodina má pasy země EU, ale nemají ujasněné občanství, sami se vnímají jako „běženci“ – procestovali už několik jiných zemí, ale nepodařilo se jim zakotvit, než podle svých slov asi před rokem přišli do ČR, bydleli nejprve na Moravě, pak ve středních Čechách, nyní cca měsíc jsou v Praze a myslí, že v Praze již zůstanou.

Všude hledají práci přes krajany – vždy někdo jim práci dá, ale pak neplatí, mají mnoho problémů, stalo se i, že spali venku. V Praze rodiče pracují v agentuře na úklidu nádraží, berou maximum hodin, které jim jejich „načalnik“ dá, jsou ovšem zaměstnání bez smlouvy, pracují nelegálně. Neumí si však vůbec představit, že by mohli hledat práci i jinak. Tím je rodina v trvalé nejistotě a prioritně řeší základní existenční problémy, školní docházka není pro rodiče prioritou. Je pro ně navíc obtížné věnovat čas na postupné řešení situace, protože tím přicházejí o pracovní hodiny, a bojí se jednat se školami, aby se nezjistily jejich problémy.

Jurij je přes den doma, nedělá nic – hraje na tabletu. I přes roční pobyt v ČR nerozumí prakticky vůbec česky. 17letá sestra je buď s ním doma, nebo pomáhá rodičům s úklidem na nádraží. Není jasné, kolik vlastně školní docházky Jurij absolvoval a jak školu hledali. Otec sdělil, že v Brně ho do školy zkusili přihlásit, ale byl problém, že nemá

zdravotní pojištění a neumí česky, nakonec ve škole nebyl. Když pak odjeli do středních Čech a dál do Prahy, nedělali už nic. Syn je zapojen do řešení existenčních problémů rodiny: vysvětluje, jak to je s pasy, proč mají jaký problém, kdy nedostali zapláceno.

Zmapování dosavadní školní docházky a znalostí

Dosavadní školní docházku pracovníce CIC zmapovala pohovorem a zadáním matematických příkladů. Jurij chodil do školy ve své zemi (kde je školní docházka od 7 let) dva školní roky, nyní by měl být v 5. ročníku. Následně „nějakou dobu“ v Německu do přípravky němčiny, než se začal učit normálně, museli odjet, nebyl to ani celý školní rok. Ve Švýcarsku ani Švédsku do školy nechodil vůbec, dále byl opět doma, v ČR dosud ve škole nebyl. Nemá, ani z domova, žádné vysvědčení nebo doklad o škole. I se započtením školního roku v Německu je mezera ve školní docházce celá dosavadní část běžícího školního

STATISTIKY ODBORNÉHO SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ V ROCE 2015

Počty konzultací v jednotlivých poradnách	Počet konzultací
Kubelíkova 55, Praha 3	3123
Nová púda, Karlínské náměstí 7, Praha 8	101
Kladno	55
Kolín	388
Liberec	84
Mladá Boleslav	105
Terén (zejména OAMP Kladno, OAMP Kutná Hora, doprovody klientů v terénu)	567

STATISTIKY ODBORNÉHO SOCIÁLNÍHO PORADENSTVÍ V ROCE 2015

ZEMĚ PŮVODU KLIENTŮ OSP POČTY OSOB	
Ukrajina	435
Rusko	192
Slovensko	117
Vietnam	57
Bulharsko	42
Kazachstán	37
Polsko	28
Česká republika	25
Bělorusko	24
Moldavsko	24
USA	21
Rumunsko	19
Mongolsko	18
Alžírsko	16
Indie	16
Sýrie	15
Spojené království	14
Makedonie	14
Pákistán	13
Nigérie	12
Egypt	12
Arménie	11
Chorvatsko	11
Čína	10
Srbsko	10
nezjištěno	158
ostatní země (méně než 10 osob)	294

roku a nejasný je předchozí školní rok. Z matematiky se ukázalo, že Jurij ovládá běžné sčítání, odčítání, násobikku do 100, závorky. Vůbec nezná zlomky a desetinná čísla. Ovládá sčítání přes 100, ale už ne násobení a dělení pod sebou nebo v rozsahu přes 100, a to ani jednoduché příklady „ze života“ jako 200:2. Z toho byl rozčarovaný otec, který myslel, že „praktickým životem“ přece musel takové věci pochopit. Přezkoušení znalostí nabídla jedna základní škola, ale nakonec se ho syn neúčastnil. Podle věku by bylo vhodné ho zařadit do 5. ročníku, podle znalostí do 4. ročníku (při tomto zařazení dokončí ZŠ v 17 letech).

Vyhledávání škol

Vyhledávání škol zpočátku probíhalo za komunikačních problémů s otcem – opětovně prezentoval širší problémy, kterými dovozoval, proč do školy nemůže. Zdálo se, že problémy vystavuje proto, že doufá, že se rodiny někdo ujme a vyřeší jim vše. Sociální pracovnice CIC držela téma školní docházky s tím, že právě toto téma vyřešit je možné a nutné. Celou dobu byla nejistá ochota rodiny ke spolupráci, uplatnění případných kontrolních mechanismů v případě nespůlpráce mohlo mít za následek zničení celé jejich existence. V zájmu udržení důvěry proto sociální pracovnice řešila i požadavky, které mohly pro rodinu přinést hmotnou pomoc – charitní šatník, kontakty na ruské kostely, telefonování ve večerních hodinách.

Protože rodina nemá hlášenou adresu, není žádná škola spádová. Návrh žádat přesto o přijetí v základní škole v místě momentálního bydliště odmítli s tím, že neví, kam se budou stěhovat, to jsme pochopili po upřesnění, ukázalo se, že bydlí v ubytovně na okraji města. Proto sociální pracovnice s rodiči dohodla pro Jurije vyhledat školu v blízkosti centra, otec měl zase obavu, zda se učitelé se s Jurijem domluví rusky.

Sociální pracovnice postupně oslovila 4 doporučené základní školy

v centru Prahy. Tři školy postupně telefonicky dítě odmítly buď hned z kapacitních důvodů, nebo po objasnění situace s mezerou ve školní docházce. Pouze jedna škola pozvala rodinu na schůzku, s tím že mají volné místo ve všech ročnících a že chápou potřebu zahájit školní docházku co nejdříve. Byla potíž je na schůzku vůbec dostat – týž den volal, že syn nemá boty a bundu, nakonec dorazili, syn ve viditelně malých teniskách. Po schůzce však ředitel sdělil, že učitelky 4. ročníků poté, co se seznámily se situací, nesouhlasí, aby k nim syn nastoupil, a ředitel je nechce nutit. Tato škola nabídla právě přezkoušení s tím, že pokud by (což jsme reálně nečekali) zvládal učivo 5. ročníku, zařadili by ho do 5., jinak vydají potvrzení o nepřijetí.

Tato ZŠ vznesla požadavek na doložení zdravotního pojištění. Otec tvrdil, že Jurij zdravotní pojištění žádné nemá. Na komerční pojištění rodina nemá peníze, i přes relativně nízké ceny je to zcela mimo jejich úvahu. Otec dramaticky prohlašoval, že tedy vidíme, že v ČR do školy nemůže a že budou muset odjet do jiné země. Požadavek zdravotního pojištění jsme konzultovali s METOU – pojištění není vyžadováno žádným zákonem nebo předpisem, jde spíše o administrativní požadavek a obavu z případné pojistné situace. Škola směřuje téma odpovědnosti za úhradu zdravotní péče (která je věcí rodičů) a odpovědnosti za škodu či úraz. META doporučila trvat na zařazení do školy i bez zdravotního pojištění – sociální pracovnice ovšem neměla žádný nástroj, jak ředitele přimět s tím souhlasit, když škola není spádová. Problém se paradoxně vyřešil sám při návštěvě další školy, kdy s Jurijem přišla matka a vysvětlila, že celá rodina má zdravotní pojištění z Lotyšska, jen Jurij má kartu ztracenou. Nárok na nutnou zdravotní péči v EU mu však trvá.

Poté sociální pracovnice kontaktovala ZŠ Vlčova v Praze 3, a to z více důvodů: jednak pro jejich stabilní program lekcí češtiny pro cizince,

jednak pro blízkost k Hlavnímu nádraží, což je pro rodiče v Praze záchytný bod. Dále po zkušenostech z jednání s rodinou se zdá být vhodnou školou pro rodinu s kumulací problémů. Na schůzku v ZŠ Vlkova přišla matka a Jurij s novým oblečením a batohem z Charity. Proběhla schůzka se zástupkyní a ředitelkou, žádost o přijetí do školy a okamžité rozhodnutí o zařazení do 4. ročníku. Škola nepovažovala za nutné zjišťovat okolnosti dosavadní docházky a situace rodiny. Matka neprezentovala žádné osobní nebo finanční problémy, kooperativně přikyvovala, lépe než otec rozumí česky, nebylo však jisté, zda opravdu porozuměla všemu. Hned ještě byla představena třídní učitelka, která předala matce i synovi informace včetně potřebných pomůcek, ukázala třídu, školu, jídelnu, matka si vše odnesla. Po setkání ve škole si sociální pracovnice ještě s matkou všechno prošla a pomohla vyplnit dotazníky, které ve škole dostali. Nástup byl domluven hned na zítřejší den. Jurij byl překvapen, ale škola to nabídla jako první alternativu a matka na tom trvala. Bylo zřejmé, že se mu nechce, a kategoricky odmítl obědy i družinu, že to vypadá jako internát a v internátu byl (více jsme po podrobnostech nepátrali). Učitelka se mu zdála dobrá, mluví rusky. S Jurijem i matkou sociální pracovnice podrobně probrala docházku do školy z pohledu povinností: nepřítomnost, omlouvání, kroky školy v případě zvýšené absence. Jurij si je vědom, že případné absence bez vědomí rodičů musí škola hlásit na úřady a to není v zájmu rodiny.

Paradoxně při schůzce po odchodu ze školy matce vypadl z tašky sešit ze 3. třídy z minulého školního roku. Bylo to zřejmě, jak popisoval otec, „zkusili ho přihlásit v Brně, ale nevzali ho“. Matka již neví, která škola to byla, po krátkém čase ho poslali na kurz češtiny, pak skončil školní rok a oni se odstěhovali. V některé ZŠ v Brně tedy byl zapsán jako žák a můžeme se jen dohadovat, zda je stále zapsán či vyloučen.

Po nástupu do školy

Při nástupu sociální pracovnice nabídla matce, ředitelce i třídní učitelce možnost společné schůzky cca 1-2 týdny po nástupu do školy, schůzku může svolat třídní učitelka. Škola pro Jurije zajistí češtinu (probíhá vždy 2x týdně v běžných dopoledních hodinách) a individuální plán. Spolupracující organizace META nabídla účast v dalším kurzu češtiny, případné doučování odpoledne – toto sociální pracovnice přetlumočila, ale nic nebylo dohodnuto konkrétně, z prvního dne ve škole bylo zřejmé, že pro Jurije je již dost náročné vydržet ve škole dopoledne. Další je možno nabídnout rodině opětovně, až se situace usadí. Za úspěch budeme považovat, když si na školu a denní režim navykne a postupně dožene učivo 4. ročníku tak, aby postupoval s třídou dále.

Po jednom týdnu ve škole sociální pracovnice CIC telefonicky kontaktovala matku, jak to ve škole jde – matka sdělila, že dobře, Jurij do školy chodí i do družiny, nic nepotřebují a v případě potřeby se ozvou. Po třech týdnech ve škole kontaktovala sociální pracovnici třídní učitelka s žádostí o konzultaci s rodiči, protože se rozvíjí několik problémů: Jurij není zvyklý se učit, nesnaží se, v hodinách hraje na tabletu/mobilu, rychle startuje do konfliktů s dětmi, je dle učitelky nemytý, v zatuchlém oblečení. Učitelka se přitom obává to rodičům říct přímo, aby nesoudili, že se staví proti nim. Na žádost učitelky přistoupila sociální pracovnice na to, že témata sdělí rodičům sama, schůzka proběhla s otcem, který informace přijal, včetně hygieny. Následující týden učitelka mailem děkuje - došlo ke zlepšení.

Po delší době si učitelka opět stěžuje na chování Jurije ve škole, škola uvažuje o vyloučení z hodin českého jazyka pro cizince (které jsou „nad“ povinnou školní docházkou) pro stálé vyrušování a konflikty. Situaci sociální pracovnice opět probrala s rodiči, učitelce bylo doporu-

čeno podávat rodičům informace bez okolků – nesnažit se psát rusky, dávat poznámky za chování i horší známky, pokud se skutečně Jurije neučí a není pokrok. Rodiče tvrdili, že podle zpráv ze školy si nemysleli, že má Jurij ve škole problémy, byli rádi, že nemusí školu řešit. Již poněkolikáté sociální pracovnice učitelce doporučila osobní schůzku s rodiči, kterou může CIC i zorganizovat – učitelka se ale rozhodla schůzku odsunout na začátek dalšího školního roku, protože „ted' by si z toho nic nepamatovali“.

A jak to dopadlo ve školním roce 2015–2016?

Po začátku školního roku zkoušela sociální pracovnice rodiče kontaktovat telefony, avšak neúspěšně. Obrátila se tedy s dotazem na učitelku, zda Jurij do dalšího roku vůbec nastoupil a jak se vyvíjí. Učitelka sdělila obratem, že s Jurijem mají problémy, ale ona sama bude nastupovat na dlouhodobou nemocenskou a jeho chování budou řešit ostatní učitelé. Bylo tedy domluveno, že až bude škola chtít pozvat rodiče na tzv. výchovnou komisi, může si vyžádat přítomnost sociální pracovnice CIC. Rodiče stále nebrali telefony.

Škola se obrátila na CIC až v průběhu prosince. Rodiče již jednou na výchovnou komisi vyzvali, ale nepřišli. Budou je tedy zvat znovu. Problematické chování přerostlo do napadání ostatních dětí a neomluvených hodin. Protože škola nechtěla pořádat jednání týden před Vánoce, je termín až začátek ledna 2016. Před tímto datem se sociální pracovnici podařilo dovolat na telefon otce a vysvětlit mu, co se děje. Otec se obával, zda škola Jurije nevyloučí – v tomto ho pracovnice uklidnila, že ZŠ ho vyloučit nemohou, pokud sami rodiče nezmění školu. Varovala ho však, že škola může informovat sociální odbor. Byla domluvena přítomnost na jednání ve škole – „výchovná komise“.

Problémy v chování se na výchovné komisi ukázaly být ještě vážnější,

než sociální pracovníce i otec očekávali. Jurij podepisuje sám nepřítomnost v ŽK a i nepodepsané nepřítomnosti má za 3 měsíce údajně 90 hodin. Škola však ani neměla evidenci absencí připravenou přesně – teprve později ji otci předá. Rekapitulovaly se problémy, že Jurij se nesnaží učit, nedělá úkoly, účelově tvrdí, že nerozumí, napadá děti a to i děvčata. Zlobí v dopoledních hodinách češtiny pro cizince, na odpolední nechodí. U absencí doma říká, že jde do školy, nebo že mu přišla SMS, že do školy ten den nemá chodit (škola jede na výlet nebo je technický problém), otec přiznal, že neví, jak syna kontrolovat. Otec na druhou stranu tvrdil, že se domníval, že Jurij ve škole funguje, nosí průměrné známky. Škola tvrdí, že rodiče nekomunikují ani nereagují na písemné zprávy. Škola uznává, že po příliš dlouhou dobu nechávali synovi čas „se srovnat“ a neřešili to s rodiči včas, navíc několik měsíců nebyla ve třídě stálá třídní učitelka. Na komisi nová třídní učitelka s otcem dohodla způsob informování o docházce v určitých intervalech. Zástupkyně ředitele sdělila, že in-

formace z výchovné komise zašle škola na OSPOD, při tomto počtu absencí jinak postupovat nelze.

Po jednání komise ve škole otec okamžitě odešel a nepodařilo se s ním dojednat nic dál ohledně případného pohovoru s Jurijem, přípravy na jednání s OSPOD apod. Rodiče opět nebrali telefony. Po čase se do CIC ozval OSPOD s žádostí o přítomnost na jednání s rodiči a synem. Zde se sociální pracovníce opět setkala s matkou. Jurijovi bylo uloženo docházet pravidelně na kontroly k sociálnímu kurátorovi pro děti a mládež, OSPOD bude školní docházku a chování ve škole dále sledovat, v případě pokračování neomluvených absencí hrozí zahájení trestního stíhání rodičů. OSPOD dále vyzval matku k docházce na kurz češtiny, což CIC může zajistit po určitou dobu zdarma. Matka si u sociální pracovníce dle domluvy vyzvedla kupóny na kurzy. Matka si na žádost OSPOD a s pomocí sociální pracovníce CIC naplánovala setkání ve škole s třídní učitelkou, škola v současnosti (cca 2 měsíce po jednání výchovné

komise) hodnotí Jurijovo chování a školní práci jako zlepšení. Také kontakt rodičů se sociální pracovnící se zlepšil, matka dochází na kurzy češtiny.

Závěry z práce s rodinou a se školou v období leden 2015 až březen 2016:

- Spolupráce s rodinou, která žije v existenčních problémech a nevnímá zajištění školní docházky jako prioritu, má potíže najít informace i jednat s institucemi, byla nejistá. Bylo zapotřebí značné iniciativy CIC. Přesto se podařilo zajistit nástup do školy za 3 týdny od prvního kontaktu.
- Nejistota vyplývala i z otázky, co dělat v případě, kdyby syn do školy nenastoupil, jsme-li jediní, kdo má informace o tom, že rodiče neplní povinnost zajistit školní docházku.
- Zdravotní pojištění – nejasnosti v tom, proč a na základě čeho školy vyžadují doložení platného zdravotního pojištění.

1. SOCIAL COUNSELLING

Social counselling is one of the two registered social services of our organization and was provided in 10 regions of the Czech Republic.

What was the year 2015 like from the perspective of social counselling?

(the data below were generated from the annual statistics from the clients' database)

We had **4423** consultations with **1645** clients:

1527 consultations with clients who have permanent residency in the Czech Republic

1044 consultations with EU citizens and their family members

762 consultations with clients who have long-term residency in the Czech Republic

639 consultations with clients who have international protection

The most numerous group of our clients in 2015 was from Prague, followed by Central Bohemia and the region of Liberec, which reflects the location of our counselling offices. These were followed by the regions of Ústí nad Labem, Hradec Králové and Pardubice. In other regions we had a marginal number of consultations.

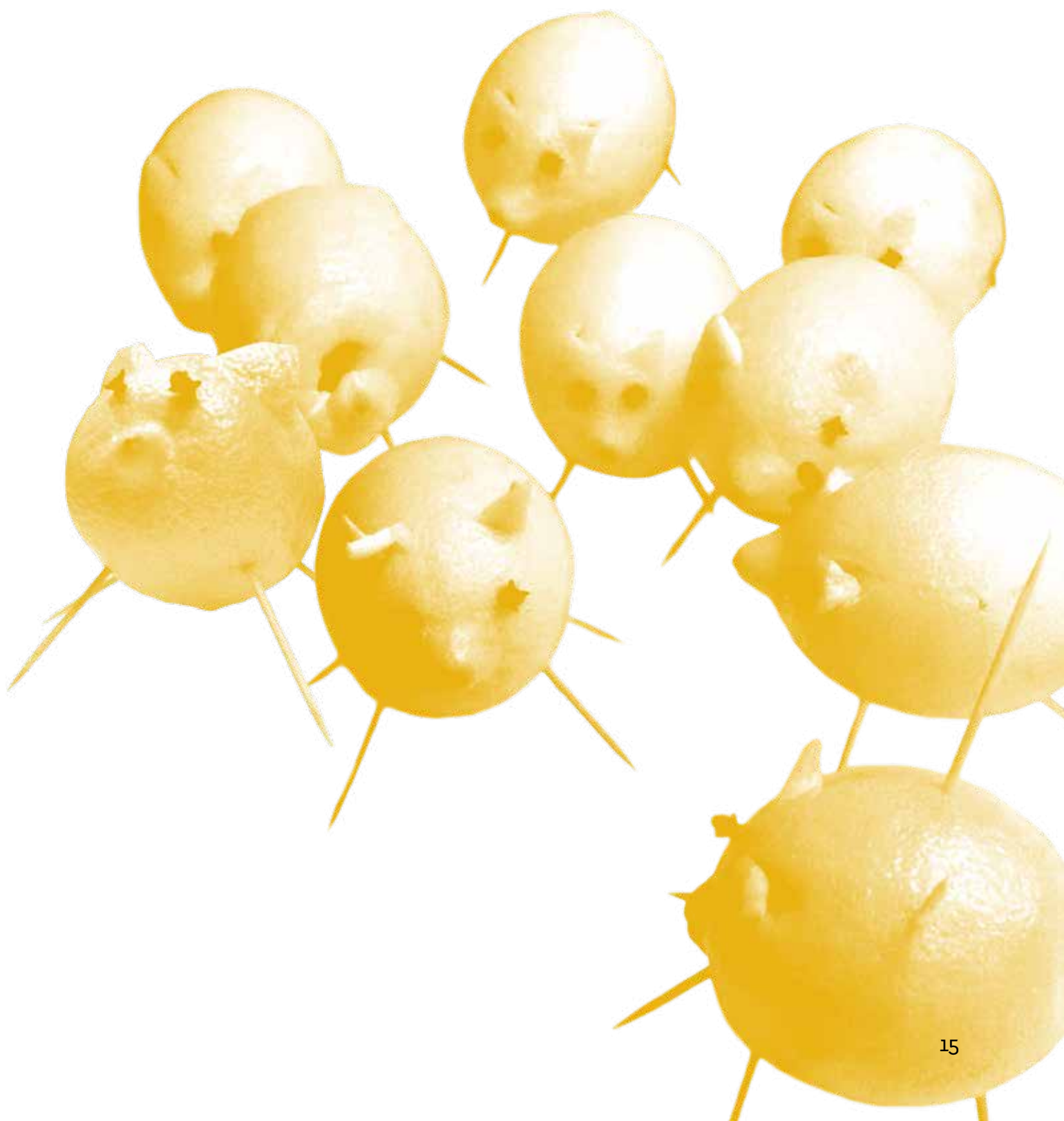
The most frequent topics were questions about legal stay in the Czech Republic, labor law inquiries including job searching, education, social security and topics connected to family.

Outreach counselling was provided at municipal offices, at clients' homes and other places as needed by the clients. Specific type of outreach counselling was in the form of assistance to foreigners at the Foreigners' Residence Offices of Ministry of the Interior (Department for Asylum and Migration Policy) in Kladno, Kutná Hora and Prague-West. Since July, after the office for Prague-West was closed down, we provided outreach counselling in Prague 7-Letná.

- Nedostatek jiných podkladů než sdělení rodiny se ukázalo v několika bodech jako nesprávné – otec zveličuje problémy jako větší než jsou, syn již v minulosti ve škole zapsán byl.
- Sociální pracovnice přistoupila na požadavek školy na zprostředkované předávání informací rodičům, což se zjevně neosvědčilo, nemělo dostatečnou váhu.
- Rodina nedokáže zajistit synovi stabilitu a podporu pro jeho vlastní snahu ve škole.
- Různé školy mají zcela odlišné postupy při projednávání přijetí dítěte do školy.
- Nekomunikace rodičů se školou i poradnou i období ve škole bez třídního učitele přispěly k zhoršení problému se školní docházkou.

Závěr

Stanovení pravidel a požadavků školy a sociálního odboru zapůsobilo, že se syn začal snažit a je nyní ve škole hodnocen pozitivněji, což ho může dále posilovat.

ODLIŠNOST NEMUSÍ HRÁT VÝZNAMNĚJŠÍ ROLI

odpovídá vedoucí služby Kamila Strachoňová

Vaše služba je zcela nová. Co vás k jejímu rozjetí vedlo?

Bylo to především zjištění, že někteří naši klienti potřebují komplexnější péči i čas, které bohužel např. projekty v rámci evropského sociálního fondu zpravidla nemohou nabídnout. Jsou zaměřené hodně na výkon – čím více klientů a aktivit tím lépe. Protože se nám stávalo, že právě ti nejpotřebnější také nejčastěji z takových projektů vypadávali (nestihali stanovené tempo) nebo na ně v rámci „honění indikátorů“ nezbyval našim pracovníkům odpovídající čas, rozhodli jsme se jít touto novou cestou.

Inspirovali jste se někde?

Samozřejmě jsme se rozhlíželi kolem a některé prvky, po našem soudu dobrých praxí, jsme se snažili začlenit. V případě integrace cizinců jsme však byli s tímto nápadem první a pro účely naší cílové skupiny jsme tak museli zapojit především naše vlastní zkušenosti i jistou předvídatost – co všechno se může stát, jaké faktory budou působit na úspěšné či neúspěšné fungování služby, a to jak ze strany klientů, tak např. zaměstnavatelů či vzdělavatelů.

Jak tedy vaše služba vypadá konkrétně?

Služba je určena cizincům, kteří jsou dlouhodobě bez zaměstnání, pro práci v České republice nepotřebují pracovní povolení, nemají zde žádnou nebo dostatečnou pracovní zkušenost a mluví špatně česky. Nejčastěji se jedná o ženy vracející se z rodičovské dovolené nebo pečující o závislého člena rodiny nebo o osoby nad 50 let věku.

Posláním sociální rehabilitace je pomoci těmto cizincům získat dovednosti a schopnosti, které jim pomohou začlenit se jak na trh

práce, tak do všech dalších oblastí společenského života v ČR. V praxi to znamenalo, že 29 klientů programu (22 žen a 7 mužů) navštěvovalo kurzy češtiny, učilo se individuálně i ve skupině, jak telefonovat se zaměstnavatelem, jak se orientovat v pracovních nabídkách, jak se připravit na pohovor. Někteří se se sociálním pracovníkem učili pracovat na počítači a komunikovat pomocí e-mailu, jiní se připravovali na rekvizitační kurz nebo závěrečnou zkoušku. Celkem za rok 2015 proběhlo ve službě 429 kontaktů, klienti dostali podporu v celkovém rozsahu 321 hodin.

Odkud tito klienti byli? Lze upozorovat, zda se dané problémy týkají více lidí z toho či onoho kulturního prostředí?

Klienti naší služby pocházeli nejčastěji z Ukrajiny, z Ruska či Moldavska, ale také z Indie, Mongolska, Konga atd. Čili vidíte, že ani tak zvaná a tolik vzývaná „kulturní blízkost“ nemusí být v žádném případě zárukou rychlého společenského uplatnění. A naopak, že by na první pohled větší odlišnost hrála významnější roli při hledání vůle něco se svou situací dělat. Daleko podstatnější jsou spíše osobnostní předpoklady i konkrétní, čistě individuální situace – můžeme říci i migrační historie – klienta.

Kamila Strachoňová vystudovala psychologii na Masarykově univerzitě v Brně a občanský sektor na Univerzitě Karlově v Praze. V CIC působí od roku 2007, předtím působila v České asociaci pro psychické zdraví a Gaudii proti rakovině. Ráda cestuje, více času strávila v Itálii, v Ekvádoru a v USA.

TÉMATA JOBKLUBŮ:

Pracovní právo
(březen a říjen)

Příprava na výběrové řízení
(duben)

Komunikace v práci I, II
(květen)

Motivace a pracovní nabídky
(červen)

Úspěšná účetní
(červenec)

Pracovní pohovor
(říjen)

Motivační dopis
(prosinec)

STATISTIKA SOCIÁLNÍ REHABILITACE:

29 klientů (22 žen a 7 mužů)

429 kontaktů

321 hodin podpory

NĚKTERÉ PŘÍKLADY A PŘÍBĚHY S DOBRÝM KONCEM

Pan K přijel do ČR z Estonska s českou manželkou a malou dcerou. Poté, co byl v ČR rok nezaměstnaný, zlepšil svou češtinu, absolvoval rekvizifikační kurz kuchař a následně se mu podařilo s využitím mzdových příspěvků uplatnit v oboru.

Pan K utekl do ČR před válkou s celou rodinou. Po více než půlroce spolupráce se mu podařilo získat práci v oboru, ve kterém pracoval v Sýrii nepřetržitě 20 let, než musel svou rodnou zemi opustit.

Paní B: „Ačkoliv žiju v ČR několik let, spoustu věcí užitečných při hledání práce jsem se dozvěděla právě tady.“

PRACOVNÍCI SOCIÁLNÍ REHABILITACE 2015

Kateřina Ošancová sociální pracovníce, do července 2015 vedoucí služby (v CIC od roku 2009, od srpna 2015 na rodičovské dovolené)

Lukáš Wimmer sociální pracovník (v CIC od roku 2013)

Lenka Kubičárová poradkyně pro trh práce (od 2013 do července 2015)

Kateřina Švábenská poradkyně pro trh práce (od července 2015)

2. PERSPECTIVE – SOCIAL REHABILITATION

In 2015, we started a new social service called the Perspective – Social Rehabilitation of Migrants. This service was designed for long-term unemployed clients, who don't need work permit in the Czech Republic, have little or no work experience and speak insufficient Czech. In most cases these clients are women returning on labour market after maternity leave, caretakers of a family member or persons over 50 years of age.

The mission of social rehabilitation is to help these clients to develop skills and abilities which will enable them to become integrated on the labor market as well as in other areas of the community life in the Czech Republic. The practical outcomes of this program were 29 participants (22 women and 7 men) who attended Czech language courses, learnt both individually and in groups how to have a telephone conversation with a prospective employer, navigate themselves

through job offers, prepare for a job interview. Some clients, with the help of their social worker, learnt how to use a PC and communicate by emails, others prepared for requalification trainings or final exams. Most of the clients came from Ukraine, Russia and Moldavia, but we also had participants from India, Mongolia, Congo etc. During 2015, there were 429 contacts within this program, the clients were provided support in the extent of 321 hours.

The Jobclub topics:

Labor Law (March and October), Preparation for Job Tenders (April), Communication at Work I,II (May), Motivation and Job Offers (June), Successful Accountant (July), Job Interview (October), Motivation Letter (December)

Social Rehabilitation statistics:

29 clients (22 women and 7 men)
429 contacts
321 support hours

PROJEKTY

REALIZOVANÉ V RÁMCI SLUŽBY V ROCE 2015

UPGRADE

podpořený ESF – OPPIA

Projekt jsme zrealizovali během prvních deseti měsíců roku 2015. Nezaměstnaným cizincům z Prahy jsme poskytovali podporu formou pracovního poradenství, profesní diagnostiky, rekvizifikačních kurzů, počítačových kurzů, individuálních i skupinových kurzů češtiny, jobklubů a mzdových příspěvků pro zaměstnavatele. Výstupem projektu byla rovněž metodika jobklubů a dva pracovníprávní informační letáky ve čtyřech jazykových mutacích s tématy „Finanční povinnosti zaměstnavatele a finanční nároky zaměstnance při skončení pracovního poměru“ a „Škoda na majetku zaměstnavatele – Náprava a sankce“.

Projektu se zúčastnilo 51 účastníků (39 žen, 12 mužů), proběhlo 670 kontaktů a bylo poskytnuto 480 hodin podpory.

NABÍZÍME EFEKTIVNÍ ALTERNATIVU

odpovídá koordinátorka vzdělávacích programů **Lenka Pavelková**

Vaše organizace nabízí kurzy češtiny pro cizince, které nazývá nízkoprahové. Co to znamená?

Jsou to otevřené kurzy, do kterých mohou studenti mohou chodit podle svých aktuálních časových a finančních možností. Nebo si také mohou vybírat podle témat, která nejvíce potřebují. Tyto kurzy pořádáme již od roku 2007. Lekce na základní úrovni stojí 50 Kč (90 minut), pokročilé lekce pak 70 Kč (60 minut) nebo 100 Kč (90 minut). Z toho je vidět, že se nejedná o žádné velké sumy, spíše jde o motivační poplatky.

Kde všude tyto kurzy pořádáte? Předpokládám, že kurzy se symbolickým vstupným potřebují také nějakou veřejnou podporu. Kde ji získáváte?

V roce 2015 probíhaly nízkoprahové kurzy (zkrácené jim říkáme

NPK) v Praze 8, 3 a 13, dále v Kladně, v Kolíně a v Mladé Boleslavi. Největší nabídka byla v Praze 8, v našich prostorách „Nová půda“. Zde probíhaly nejen kurzy pro začátečníky, ale také kurzy pro mírně i více pokročilé, lekce konverzace, gramatiky a fonetiky. Nízkoprahových lekcí proběhlo celkem 720.

Nízkoprahové kurzy v roce 2015 podpořily městské části Praha 3, Praha 13, Magistrát hl. m. Prahy a město Mladá Boleslav. Máme ale velkou radost, že se nám v loňském roce natolik podařilo stabilizovat počty účastníků NPK a získávat i příjmy z tak zvaných intenzivních kurzů za běžné „komerční“ ceny. Tyto aktivity jsme tedy schopni z velké části financovat i sami. Nemluvě o tom, že část získaných příjmů také používáme na podporu jazykového vzdělávání těch klientů, pro které je i padesátikoruna při pravidelné docházce opravdu

hodně nebo pro vybrané klienty sociální rehabilitace. Právě to bych vypíchl jako největší úspěch roku 2015.

A jiné úspěchy?

Po úspěšném pilotním kurzu v roce 2014 jsme v roce 2015 již naplno rozjeli tak zvané rodinné kurzy češtiny. Tyto kurzy jsou určeny pro rodiče a jejich děti, které chodí do české školy. Cílem kurzu je připravit děti i rodiče na školní prostředí. Děti se učí slovní zásobu, kterou budou potřebovat ve výuce, ale i například ve školní jídelně. Rodiče se pak připravují na komunikaci se školou a získávají užitečné informace o systému českých škol. Výhodou kurzu je, že je bezplatný (jak pro rodiče, tak pro děti), byť v zájmu jeho budoucí udržitelnosti asi i zde budeme časem nuceni uvažovat o nějaké symbolické spoluúčasti ze strany klientů.

Loni jsme tyto kurzy realizovali v Praze, v Liberci a v Kolíně a všude se značným úspěchem. Výjimkou bylo pouze Kladno, tam jsme kurz naopak pro malý zájem museli zrušit. Rodinné kurzy byly podpořeny Fondem pro NNO v rámci projektu ZAPOJ SE! Díky stejnému projektu bylo také vytvořeno 6 nových výukových videí zachycujících typické situace, ve kterých se rodiče setkávají se školou. Tato videa jsou volně k dispozici na našem portálu www.kurzycestinyprocizince.cz.

Rodinný kurz zní jako zajímavý koncept, ale co děti, jejichž rodiče se učit nechtějí, nemohou nebo nepotřebují?

I s tím samozřejmě počítáme. Proto jsme kromě toho loni zorganizovali i tři kurzy češtiny pouze pro děti: jeden v Kolíně a dva v Praze. Kurz v Kolíně probíhal na jaře dvakrát týdně, kurzy v Praze byly týdenní intenzivní před začátkem školního

roku. I tyto kurzy podpořil Fond NNO, ale také Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Zmínili jste se předtím o nabídce intenzivních kurzů. O co se přesně jedná?

Správně bych asi měla říkat kurzy standardní, neboť se jedná o kurzy klasické – účastníci se musí dopředu registrovat, zaplatit kurzovné, je jim nabídnut kurz podle úrovně jejich češtiny. Trochu nám po otevření Nové půdy trvalo, abychom nabídku kurzů správně strukturovali, zacílili a dosáhli udržitelného modelu. Loni se nám to konečně podařilo.

Od loňska nabízíme řadu intenzivních kurzů, které probíhají vždy jeden měsíc každý den, ale také kurzy méně intenzivní, byť pravidelné, jako je kurz psaní a přípravy na zkoušky k trvalému pobytu či k získání občanství. V neposlední řadě také naši studenti využívali nabídky individuálních lekcí – nejen češtiny, ale i angličtiny a němčiny.

Vysvětlíte nám, jak jde dohromady nabídka nízkoprahových kurzů s nabídkou klasických kurzů? Není v tom tak trochu rozpor? Na jedné straně otevření všem, na straně druhé fakticky nabízíte jakýsi „elitní“ produkt. Nebo ne?

Ne, není. Naše standardní kurzy nejsou nikterak „elitní“ v tom smyslu, že by cílily pouze na bohatou klientelu. V Česku však dosud není dostupná smysluplná a hlavně kontinuální podpora jazykového vzdělávání cizinců. Tzv. centra na podporu integrace cizinců (CPIC) sice v době, kdy mají zdroje, nabízejí řadu dostupných kurzů češtiny, ty však nemohou navštěvovat občani Evropské unie. Dochází zde tak k určitému paradoxu – zatímco (relativně) bohatý Američan či Japonec teoreticky na jejich kurzy může, (relativně a často i fakticky) chudý Bulhar či Rumun nikoliv. My jako organizace se nikterak nepodílíme na síti CPIC a vzhledem k fak-

tu, že občané Evropské unie jsou poměrně výraznou částí naší klientely, by to bylo i dost problematické. Tím jsme však jaksí vyloučení z významné, ba téměř jediné aktuálně dostupné veřejné podpory na úrovni státu.

Pomáhají nám některé obce, ale to by na udržení tak komplexního programu nestačilo. Museli jsme tudíž najít model, který nám zajistí co největší soběstačnost. A podařilo se nám dosáhnout toho, že můžeme pomoci i klientům, kteří prokazatelně a nutně potřebují rychlou jazykovou přípravu a kteří si však – poměrně drahý intenzivní kurz – nemohou dovolit. Využíváme jak prostředky získané v rámci intenzivních kurzů od movitějších klientů, tak i na konci roku 2015 založený Klub přátel. Ostatní účastníci intenzivních kurzů a členové Klubu přátel se svými příspěvky fakticky podílejí na podpoře integrace svých méně ekonomicky zajištěných kolegů.

A vzhledem k tomu, v jakých počtech k nám lidé chodí, jsme přesvědčeni, že se jedná o velmi funkční, efektivní a také dostupnou alternativu, jak k nabídce CPIC, tak komerčních jazykových agentur. V případě všech kurzů se navíc snažíme vyjít účastníkům vstříc a hledat s nimi způsob výuky, který by jim nejlépe vyhovoval.

Jak udržujete kvalitu vašich kurzů?

Kromě nabídky kurzů češtiny pro cizince se dlouhodobě věnujeme také vzdělávání učitelů češtiny jako cizího jazyka. Spolu s vývojem nízkoprahových kurzů jsme kdysi s partnery z Člověka v tísní a Asociace učitelů jako cizího jazyka vyvinuli kurz lektorských dovedností. Je to rekvalifikační kurz akreditovaný MŠMT ČR s dotací 100 vyučovacích hodin a zahrnuje také praxi v našich probíhajících kurzech. Kurz lektorských dovedností proběhl v roce 2015 dvakrát – v jarním a podzimním semestru. Dohromady se ho zúčastnilo 28 účastníků. Kurz lektorských dovedností nám

slouží jako zdroj nových a díky absolvované praxi fakticky již prověřených lektorů.

Zkušenějším lektorům poskytujeme metodickou podporu, probíhají pravidelné hospitace, supervize i setkání ke konkrétním metodickým otázkám, doškolování pro účely nově vyvinutých kurzů. Udržet kvalitu, na kterou jsme zvyklí nejen my, ale i naši klienti, není vůbec jednoduché.

Šíříte své zkušenosti a poznatky i dále?

Snažíme se, ale je pravda, že bychom rádi v této věci dělali ještě více. Zatím nabízíme kurz Čeština pro cizince – metody práce s heterogenní skupinou, a to učitelům základních škol. Loni tento kurz proběhl v říjnu a zúčastnilo se ho 11 pedagogů. Trvá 16 vyučovacích hodin a jeho cílem je poskytnout pedagogům základy práce s češtinou jako cizím jazykem.

Kromě toho jsme loni ještě zorganizovali 8 krátkých workshopů pro učitele češtiny jako cizího jazyka. Každý workshop trval 90 minut a byl zaměřen na konkrétní téma (např. jak připravit na zkoušku, jak učit českou gramatiku). Šest workshopů loni proběhlo s podporou MŠMT v Praze a dva v Kolíně. Zúčastnilo se jich 45 pedagogů.

Lenka Pavelková vystudovala politologii a sociální geografii na Univerzitě Karlově a také magisterský program Erasmus Mundus v oboru sociologie migrace. V CIC se dříve věnovala koordinaci dobrovolnického programu, od roku 2013 se stará o vzdělávací programy. Má ráda knihy, jídlo a cestování.

STATISTIKA KURZŮ ČEŠTINY PRO CIZINCE

NÍZKOPRAHOVÉ KURZY ČEŠTINY PRO CIZINCE			
Místo	Typ kurzu	Počet lekcí	Počet účastníků
Praha 8	Nízkoprahový kurz A0	225	516
	Nízkoprahový kurz A1	61	130
	Gramatika	83	138
	Fonetika	52	101
	Čeština pro pokročilé	47	91
	Česko s úsměvem (české reálie)	23	47
	Konverzace	67	143
	Firemní čeština*	3	3
Praha 13	Nízkoprahový kurz A0	66	87
Kladno	Nízkoprahový kurz A0	33	35
	Příprava na zkoušku A1	33	19
Kolín	Nízkoprahový kurz A0	29	16
	Příprava na zkoušku A1	33	23
Mladá Boleslav	Nízkoprahový kurz A0	31	15

Kurzy češtiny pro cizince s registrací

Místo	Typ kurzu	Počet vyučovacích hodin (1VH = 45 minut)	Počet kurzů	Počet účastníků
Praha 8	Intenzivní kurz	80	33	116
	Příprava na zkoušku A1	20	5	21
	Příprava na zkoušku B1	40	4	26
	Psaní	15	6	34
	Rodinný kurz 1	10	1	26
	Rodinný kurz 2	20	1	44
	Kurz pro děti 1	10	1	8
	Kurz pro děti 2	17	1	9
Praha 13	Příprava na zkoušku A1	20	3	20
Liberec	Rodinný kurz 1	10	1	18
	Rodinný kurz 2	20	1	25
Kolín	Rodinný kurz	20	1	20
	Kurz pro děti	10	1	6
Kladno	Rodinný kurz*	10	1	2

* Kurz byl pro malý zájem zrušen.

STATISTIKA KURZŮ PRO UČITELE ČEŠTINY JAKO CIZÍHO JAZYKA

Kurzy češtiny pro cizince s registrací				
Místo	Typ kurzu	Počet vyučovacích hodin (1VH = 45 minut)	Počet kurzů	Počet účastníků
Praha 8	Kurz lektorských dovedností	100	2	28
	Čeština pro cizince – metody práce s heterogenní skupinou	16	1	11
	Workshopy pro učitele	2	7	39
Kolín	Workshopy pro učitele	2	2	7

PRACOVNÍCI VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ 2015

Jitka Kauerová vedoucí metodička a lektorka (s CIC spolupracuje od roku 2008)

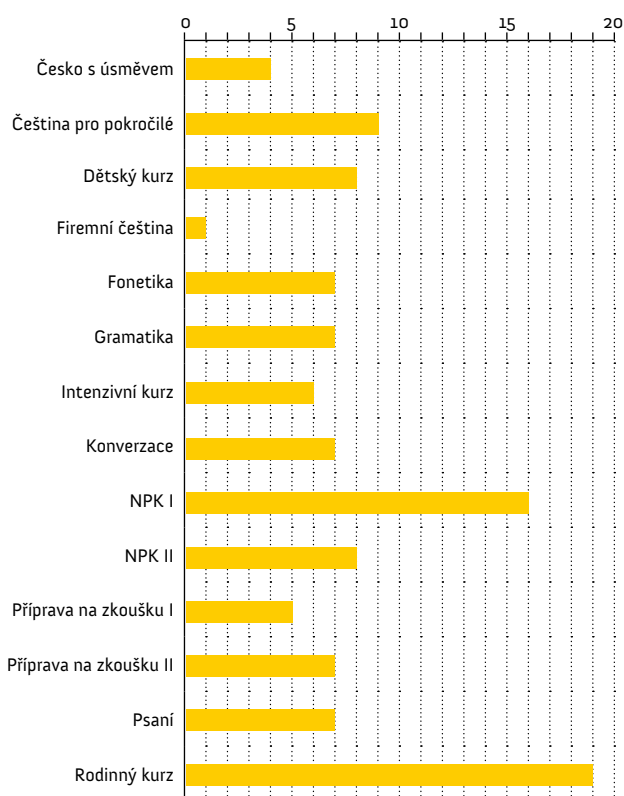
Hana Mlynářová metodička (srpen 2014–leden 2015)

Hana Pejímovská administrativní pracovnice (od dubna 2015)

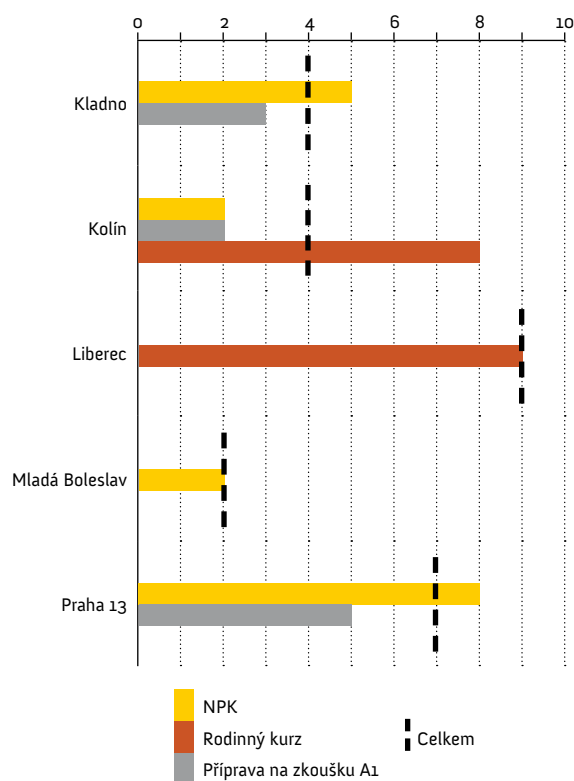
Lektoři a metodici: Ivana Bečanová, Daniela Boháčová, Luděk Brouček, Jana Černá, Jana Dimová, Jarmila Ďoubalová, Alena Gotmanová, Jitka Haslingerová, Kristýna Hoblová, Petra Honzáková, Kristýna Horáčková, Mirka Hraničková, Petra Huková, Zuzana Janoušková, Lenka Kejhová, Anna Kleknerová, Šárka Kohoutková, Jana Kopecká, Abigail Kozlíková, Libor Kožušník, Adéla Krejčová, Lucie Kuglerová, Kateřina Kunová, Petra Lacinová, Silvie Maňasová, Hana Mlynářová, Renata Mrvová, Kateřina Nekolová, Linh Nguy, Barbora Nosálová, Eva Obrátilová, Michaela Paldusová, Michal Pečeňa, Terezie Petráková, Věra Polo, Benjamin Schneider, Kamila Sedláčková, Markéta Slezáková, Barbara Storchová, Pavlína Sylvarová, Jana Šauerová, Ondřej Štindl, Barbora Štindlová, Pavlína Vališová, Eva Volfová, Jana Zaoralová

Stážisté: Maria Andriukhina, Pavlo Bielikov, Khady Cisse, Roman Hlatky, Alice Chocholoušková, Dennis Mach, Martina Mrkvová

PRŮMĚRNÝ POČET ÚČASTNÍKŮ V KURZECH
V PROSTORÁCH NOVÉ PŮDY (PRAHA 8)

PRŮMĚRNÝ POČET ÚČASTNÍKŮ V KURZECH
V OSTATNÍCH LOKALITÁCH
(PRAHA 13, KOLÍN, KLADNO, MLADÁ BOLESLAV, LIBEREC)

Projekty a spolupráce, které podpořily fungování a rozvoj vzdělávacích služeb CIC v roce 2015:

Městská část Praha 13, Městská část Praha 3, Hlavní město Praha – dotační program integrace cizinců, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dotační program integrace cizinců, Fond pro neziskové organizace – grant z Island, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů

ČEŠTINA CELKOVĚ

4282 vyučovacích hodin skupinové výuky = 192 690 minut

1207 studentů češtiny

3. EDUCATIONAL PROGRAMMES

All Czech language courses

4282 lessons taught in groups of students = 192 690 minutes!

1209 Czech language students

Low-threshold Czech Language Courses

CIC has been providing low-threshold Czech language courses to foreigners since 2006. These courses are open and the students can attend them according to their time and financial possibilities. One lesson on elementary level costs 50 CZK, advanced lessons 70 CZK (60 minutes) or 100 CZK (90 minutes).

In 2015 low-threshold courses took place in Prague 8 and Prague 13, Kladno, Kolín and Mladá Boleslav. The biggest variety of courses was traditionally in Prague 8 – courses for beginners, pre-intermediate or intermediate students, conversation classes, grammar and fonetics lessons were held at our Nová Půda Premises. In total, 720 low-threshold lessons were provided. Low-threshold courses in 2015 were financially supported by these institutions: the Municipality of Prague 3, the Municipality of Prague 13, the City of Prague, the City of Mladá Boleslav.

Czech Language Courses for Families

After a successful pilot course in 2014, family courses were started in full in 2015. They were designed for parents and their children attending Czech schools and their goal is to prepare children and parents for school environment. Children learn vocabulary they will later use not only in the classroom, but also e. g. in school cafeteria. Parents get prepared for communication with school and they learn useful information about the Czech educational system.

We also organised family courses of Czech in Prague, Liberec and Kolín. The course planned in Kladno was cancelled due to an insufficient number of students.

Family courses were supported by the NROS foundation within the JOIN IN! project. Thanks to this project, we also created 6 new videos for students of Czech. These videos capture typical situations that parents can encounter at school. The videos are available at www.kurzycestinyprocizince.cz.

Czech Courses for Children

We organized three Czech language courses for children: one in Kolín and two in Prague. The course in Kolín was held twice a week during spring, intensive courses in Prague were held in the last week of summer holiday.

Czech courses for children were supported by the NROS foundation within the JOIN IN! project and by the Ministry of Education, Youth and Sports.

Standard and Individual Courses

In 2015, the variety of courses grew richer - we provided intensive courses, courses of writing, preparation courses for exams required for obtaining permanent residency and Czech citizenship. Our students also took use of not only Czech, but also German and English individual lessons.

COURSES FOR TEACHERS

Besides the Czech language courses for clients, CIC has been training teachers of Czech as a foreign language for a long time.

Our course of teaching skills for teachers of Czech as a Second Language is a requalification course accredited by the Ministry of Education, Youth and Sports. It encompasses 100 hours and includes internship in ongoing CIC courses. In 2015 there were two courses - during spring and autumn semester. In total, 28 people participated.

The course Czech for Foreigners – Methods of Teaching Heterogeneous Groups was held in October and 11 teachers participated. This course takes 16 hours and its goal is to give teachers the basics of working with Czech as a foreign language.

In addition, there were 8 short workshops for teachers of Czech as a foreign language. Each workshop took 90 minutes and focused on concrete topic (e.g. how to prepare students for an exam, how to teach Czech grammar). Six workshops took place in Prague, two in Kolín. 45 teachers participated.

The workshops were supported by the Ministry of Education, Youth and Sports.

DOBROVOLNÍCI NABÍZEJÍ BLÍZKOST

odpovídá koordinátorka dobrovolnického programu **Kristýna Šlajsová**

Jaký byl rok 2015 z hlediska koordinátorky dobrovolnických aktivit CIC?

Rok 2015 byl z hlediska našeho programu „Dobrovolníci jako průvodci azylantů a cizinců trvale žijících v ČR“ rokem změn. V říjnu jsme nejen prodloužili, ale zároveň i rozšířili naši akreditaci. Nově může být do dobrovolnického programu zapojeno až 50 dobrovolníků zároveň, z toho 35 v roli mentora a dalších 15 jako organizátoři klubových aktivit. Díky tomu jsme navýšili počet dobrovolníků a náš Otevřený klub pro otevřené lidi se mohl dále zdárně rozvíjet jak v Praze, tak i ve Středočeském kraji.

Zmínila jste dobrovolníky jako mentory a organizátory klubových aktivit. Jaký je v jejich práci rozdíl?

Náš dobrovolnický program je zaměřen na pomoc imigrantům při poznávání českého prostředí a při zprostředkování kontaktu mezi nově příchozími a jejich sousedy. Má dvě formy. Jednou je individuální spolupráce dobrovolníka s cizincem: tzv. mentoring, který se může realizovat různými způsoby podle domluveného plánu spolupráce (od prostého posezení u kávy, přes návštěvy místních pamětihodností či kulturních nebo sportovních akcí, po prostou konverzaci v češtině nebo doučování dětí). Druhou formou jsou pak skupinové aktivity, dobrovolníci z řad Čechů i cizinců si domlouvají nějaký společný program (výlety, pikniky, promítání, deskové hry, poslech hudby a tak dále).

Dobře, jak to tedy vypadá, když se někdo rozhodne být mentorem. Prostě přijde a vy ho někomu „přidělíte“?

Tak jednoduché to samozřejmě není. Dobrovolníci jsou pro roli

mentorů přijímání na základě výběru – na příklad faktu, že jejich motivace a přínos odpovídají motivacím a potřebám konkrétního klienta. Dobrovolník musí být také nejprve důkladně proškolen a teprve poté přichází na řadu seznámení s vybraným cizincem. Samotná spolupráce českého mentora a cizince, klienta programu, je naplánována na první schůzce, které se účastní také koordinátor dobrovolnického projektu. Ujasní se vzájemná očekávání a naplánuje se rozsah a obsah spolupráce. Mentor a klient se poté setkávají pravidelně, v rozsahu minimálně jednou měsíčně, ale třeba i jednou týdně. Samozřejmě záleží na možnostech dobrovolníka. Dobrovolnická práce s jedním klientem trvá maximálně jeden rok.

Jaký má toto omezení smysl? Proč by se nemohli scházet dále, pokud je to baví a něco jim to přináší?

To ale samozřejmě mohou a my to dokonce považujeme za ideální, když kontakt trvá i poté, co zprostředkovanou spoluprací po roce

ukončíme. Náš pohled je takový: pokud se ti dva spřátelí a mohou se vídat zcela neformálně, proč bychom do toho vstupovali s nějakým formalizovaným režimem? A naopak, pokud se spolupráce v přátelství nepřeklopí, nic se neděje, pro klienta můžeme hledat další formy podpory a pro dobrovolníka jiné formy uplatnění, pokud o to má dále zájem. Bylo by ale nesmyslné program do nekonečna natahovat, a to jak z hlediska klienta, tak zejména dobrovolníka.

Zmínila jste také doučování dětí. Co vaši dobrovolníci nejčastěji doučují, předpokládám, že češtinu? A kde to probíhá?

Nejčastější je doučování přímo v domácím prostředí. Obsah spolupráce se většinou odvíjí od aktuálních potřeb dětí, nejedná se jen o doučování češtiny, ale často i jiných předmětů (dějepis, zeměpis, fyzika, angličtina), které nemohou rodiče, ať proto, že sami dostatečně neovládají češtinu nebo nemají odpovídající vědomosti, svým dětem sami vyložit.

A co představují klubové aktivity?

Klubové aktivity nabízejí prostor pro setkávání cizinců a české veřejnosti, čas k diskusi, lepšímu vzájemnému poznání a pochopení, navázání vztahů i vzájemnému předávání informací. Mezi aktivity patří především večerní klub v prostorách Nové pudy v Karlíně, zde probíhají debaty (např. o českém občanství, o studiu na českých vysokých školách), prezentace (např. o českém filmu a hudbě) nebo večery deskových her. Nově se v roce 2015 zformoval Anglický klub, dobrovolníci z řad cizinců konverzují v angličtině s návštěvníky (Čechy i cizinci) na nejrůznější témata (kulturní odlišnosti, stereotypy a jiné). Mnoho diskusních nebo společenských akcí bylo uspořádáno také v jiných prostorách (kavárny, rodinná centra).

Velmi úspěšný je také Dámský klub, kde každý druhý pátek jedna účastnice z vybrané země představuje svou kuchyni, dámy, ale i pánové (mají-li zájem) se zde zcela volně neformálně baví a užívají si při tom pohoštění, na jehož přípravě se také podíleli. Z celkového počtu 87 uspořádaných klubových akti-

vit jsme loni patnáct zorganizovali také mimo Prahu. Tam jsme pro tento účel navázali aktivní spolupráci s místními rodinnými centry.

Máte mezi dobrovolníky i samotné cizince?

Ano, mezi dobrovolníky – organizátory byli v roce 2015 také 2 cizinci. V minulosti jsme měli mezi dobrovolníky – mentory sice české občany, avšak de facto imigranty a rozhodně se tomu nebráníme ani do budoucna. Podstatné ale je, že program láká stále více Čechů, kteří se chtějí aktivně zapojit, a my tak můžeme našim klientům opravdu nabídnout mnoho: nejen co se týče poradenství či vzdělávání, tedy jakýchsi spíše formálních způsobů podpory. Podpora, kterou nabízejí naši dobrovolníci, přináší ještě něco navíc: obyčejnou, ale tolik důležitou lidskou blízkost, možnost pobavit se o všedních věcech, potkat nové přátele, zkrátka „navazovat a rozvíjet své sociální sítě“.

V roce 2015 se do dobrovolnického programu aktivně zapojilo 51 akreditovaných dobrovolníků. K 31. prosinci 2015 čítal dobrovolnický tým 39 akreditovaných dobrovolníků.

Dobrovolníci pro CIC odvedli celkem přes 660 hodin dobrovolnické práce: přes 450 hodin v rámci mentoringu a 210 při organizaci klubových aktivit. 87 klubových akcí přitom navštívilo 776 účastníků, Čechů i cizinců.

Kde všude vaši dobrovolníci působili, hovořila jste o Praze a Středočeském kraji, ale kde konkrétně?

Vedle Prahy zejména v Kolíně, v Poděbradech, v Mladé Boleslavi a také v Liberci.

Kristýna Šlajsová studovala bohemistku na Filosofické fakultě UK a obor sociální práce na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, absolvovala výcvik v systemické práci s párem a rodinou. 10 let pracovala v knižním oboru, po té se několik let věnovala dobrovolnické práci a následně vedení rodinného centra, pracovala jako asistentka pro výchovu a péči o dítě v Domově pro matky s dětmi, v CIC je od roku 2013. Jejím koníčky jsou knihy, divadlo a pěší výlety.

DALŠÍ PRACOVNÍCI A SPOLUPRACOVNÍCI PROGRAMU

Jelena Dimitrijević Tešić koordinátorka klubových aktivit (v CIC od roku 2015)

Stážisté: Maria Andriukhina, Pavlo Bielikov, Khady Cisse, Roman Hlatky, Dennis Mach, Martina Mrkvořová

Dobrovolníci Centra pro integraci cizinců v roce 2015:

Hanaa Alkhayyat vedoucí Dámského klubu (Nominována na cenu Křesadlo 2015 pro Prahu)

Alena Altmanová koordinátorka diskusí (Praha)

Jitka Averbuch mentorka (Praha)

Gloria Beránek vedoucí Anglického klubu (Praha)

Habib Ben Mansoura organizátor diskusí (Praha)

Denisa Burdychová mentorka (Praha)

Lukáš Dibelka mentor, herec v CIC výukových spotech Čeština do školy (Praha)

Gabriela Dominová mentorka (Praha)

Pavla Dzodžáková mentorka (Kolín, Poděbrady)

Štěpánka el Amouri mentorka (Praha)

Dagmar Falátková organizátorka výletů (Praha)

Květa Fremrová organizátorka večerů o české historii (Praha)

Alice Frišaufová mentorka (Praha, Kladno)

Karel Gregor mentor, odborný účastník diskusí (Praha)

Michaela Hlinková mentorka, herečka ve výukových spotech Čeština do školy

Filip Janovský mentor (Praha)

Šárka Klicperová mentorka, organizátorka diskusí (Mělník)

Lucia Kníšková mentorka (Praha)

Michaela Prach Kotrčková mentorka, doučování, hlídání dětí během rodinného kurzu (Praha)

Lucie Koutková mentorka (Liberec)

Eva Likoko Pecombe Correia mentorka (Praha)

Tereza Macková mentorka (Praha)

Jaroslava Maňásková mentorka (Poděbrady)

Silvie Maňasová mentorka (Praha)

Kristina Myrsiadi mentorka, hlídání dětí během rodinného kurzu (cena Křesadlo 2012 pro Prahu)

Kumi Naidoo vedoucí Anglického klubu (Praha)

Pavla Ouředníková mentorka (Praha)

Šárka Paličková mentorka, doučování dětí (Praha)

Kateřina Pollaková mentorka, organizátorka deskových her (cena Dobrovolník roku 2013 MČ Praha 3)

Dana Raitmajerová doučování dětí (Mladá Boleslav)

Gabriela Sedláčková mentorka, organizátorka Otevřeného klubu v Kolíně (nominována na cenu Křesadlo 2014 pro Prahu)

Lenka Sikorová mentorka (Mladá Boleslav)

Tereza Skrbková doučování dětí (Praha)

Markéta Suttnerová mentorka (Praha)

Anna Marie Vinařická mentorka, doučování dětí, organizátorka diskusí (Praha)

Markéta Vitáková doučování dětí (Liberec)

Michaela Šedová organizátorka klubových setkání (Praha)

Zuzana Šindlerová mentorka (Praha)

Petr Švarný doučování dětí (Praha)

Kamil Tarabein mentor (Praha)

Veronika Trková mentorka (Praha)

Alexandra Urbanová doučování dětí (Praha)

Olga Vencovská organizátorka aktivit pro děti (Praha)

Olga Vlasová organizátorka, překladatelka (Praha)

Magdalena Wolfová mentorka, organizátorka klubových setkání (cena Dobrovolník roku 2015 MČ Praha 3)

Tomáš Zábrodský mentor (Praha)

Olga Zahradníčková mentorka (Praha)

Tereza Zvěřinová mentorka, organizátorka klubových setkání (Praha)

STATISTIKA DOBROVOLNICKÉHO PROGRAMU 2015

LOKALITA	KLIENTI MENTORINGU	RODINY, KDE DOBROVOLNÍCI DOUČOVALI DĚTI	KLUBOVÉ AKCE	ÚČASTNÍCI
Praha	26	5	72	543
Kladno, Kolín, Kutná Hora, Liberec, Mělník, Mladá Boleslav, Poděbrady	7	1	15	233
Celkem	33	6	87	776
Celkový počet hodin: 667,5	Mentoring: 554		Klubové aktivity: 213,5	

PROJEKTY DOBROVOLNICKÉHO PROGRAMU V ROCE 2015

Dobrovolníci jako průvodci azylantů a cizinců trvale usazených v ČR

podpořeno Ministerstvem vnitra ČR v dotačním programu Dobrovolnické programy

Realizace 1. 1. 2015 – 31. 12. 2015

Projekt realizovaný už 10. rokem se zaměřuje na dobrovolnickou pomoc cizincům, kteří se v ČR rozhodli hledat nový domov. Díky podpoře Ministerstva vnitra můžeme našemu padesátiletému dobrovolnickému týmu dlouhodobě poskytovat kvalitní zázemí, pojištění, koordinaci a externí supervizi.

Open Minded Club

Podpořeno eBay Foundation, Give team a Silicon Valley Community Foundation

Realizace 1. 7. 2015 – 31. 12. 2015

V rámci projektu Open Minded Club, pod heslem Otevřený klub pro otevřené lidi, probíhaly ve vybraných městech Středočeského kraje (Kolín, Poděbrady, Mladá Boleslav, Mělník) a v Praze společenské aktivity (výlety, diskuse, prezentace, večery deskových her apod.), které podporují setkávání cizinců a české majority, navazování dialogu a vzájemných kontaktů a zapojování cizinců do českého prostředí.

Také v rámci projektu **SPOLEČNÝ KRAJ – S cizinci jako s našinci**, zaměřeného na rozvíjení spolupráce na místní úrovni a aktivnějšího zapojení majority v oblasti integrace cizinců, pořádali naši dobrovolníci mnoho společenských aktivit především ve Středočeském kraji. Zvláště úspěšným se stal pravidelný klub v Kolíně, v němž se jedenkrát do měsíce scházejí místní obyvatelé, původem Češi i cizinci, aby se navzájem obohatili svými zkušenostmi a novými pohledy na život a společnost. V lednu 2015 byla také vydána příručka (nejen) pro dobrovolníky nazvaná Jak a proč být průvodcem cizince.

SPOLEČNÝ KRAJ – S cizinci jako s našinci

Podpořeno z prostředků EU prostřednictvím Evropského integračního fondu

Realizace 1. 7. 2014 – 30. 6. 2015

V rámci tohoto projektu, zaměřeného na rozvíjení spolupráce na místní úrovni a aktivnějšího zapojení majority v oblasti integrace cizinců, pořádali naši dobrovolníci mnoho společenských aktivit především ve Středočeském kraji. V lednu 2015 byla také vydána příručka (nejen) pro dobrovolníky nazvaná Jak a proč být průvodcem cizince.

SPOLEČNÝ KRAJ – Kluby organizované cizinci

Podpořeno Ministerstvem vnitra ČR v dotačním programu Integrace cizinců

Realizace 1. 1. 2015 – 31. 12. 2015

Projekt navazoval na projekt S cizinci jako s našinci, ovšem se zvláštním důrazem na zapojení samotných cizinců. V rámci projektu byla do týmu přijata koordinátorka-cizinka, jejíž zkušenost s migrací ze země rozvrácené válkou a s následnou integrací do české společnosti velmi obohatila dosavadní klubové aktivity; podařilo se jí oslovit a zapojit další cizince-organizátory. Zvláště úspěšné jsou dvě aktivity: klub v Kolíně, v němž se jedenkrát do měsíce scházejí místní obyvatelé, původem Češi i cizinci, aby se navzájem obohatili svými zkušenostmi a novými pohledy na život a společnost, a Dámský klub konající se v Praze.

Dobrovolnický program se mohl zdárně rozvíjet také díky projektu „ZAPOJ SE! - Programy pro zapojení migrantů a české majority.“

V rámci tohoto projektu věnovali dobrovolníci svůj čas a dovednosti doučování dětí s odlišným mateřským jazykem. Během rodinných kurzů také pomáhali pohlídat děti předškolního věku, čímž umožnili

rodičům i starším sourozencům, aby se mohli věnovat studiu češtiny.

Vzhledem k dlouhodobému působení CIC na území Prahy 3 je mnoho klientů dobrovolnického programu z této městské části. Zároveň se daří získávat i mnoho dobrovolníků z Prahy 3, někteří nás oslovili např. na společenské akci „Poznejme se, sousedě!“ v parku Parukářka, kde Centrum pro integraci cizinců mělo v roce 2015, jako každoročně, svůj stánek. Děkujeme tedy také za podporu z grantu Městské části Praha 3 v rámci projektu Sociální poradenství, sociální rehabilitace a další návazné služby pro cizince v Praze 3. Velmi si vážíme také ocenění Dobrovolník roku 2015 MČ Praha 3, které získala naše dobrovolnice Magdalena Wolfová.

1. listopadu 2015 jsme zahájili veřejnou sbírku na náš dobrovolnický program. Finanční prostředky získané sbírkou (ať už do putovních kasiček nebo na účet 272038651/0300) budou použity na nákup pomůcek (knihy, učebnice, školicí materiály), na školení a další vzdělávání dobrovolníků, supervizní a organizační podporu dobrovolníků, potřeby pro tvůrčí aktivity v rámci klubu (výtvarné činnosti, společné vaření apod.), poštovné, jízdné, pronájem prostor na školení a skupinové aktivity dobrovolníků a cizinců.

**Rádi bychom poděkovali všem dobrovolníkům.
Jejich nezištná pomoc a obětavost přináší užitek nejen těm,
které pravidelně doučují česky, provázejí městem i českou kulturou,
ale jsou inspirací a povzbuzením i pro nás, kteří v ČR žijeme dlouhodobě.**

4. VOLUNTEER ACTIVITIES

The year 2015 was a year of changes in our project "Volunteers as Guides of Refugees and Foreigners Living Permanently in the Czech Republic" – in October the project's accreditation was prolonged and extended – up to 50 volunteers can be involved now, out of them 35 in the role of a mentor and 15 as organizers of Club activities. The number of volunteers was increased and the Club could continue to develop successfully both in Prague and Central Bohemia. The aim of the volunteer programme is to help immigrants to get know the Czech environment and to mediate contact between migrants and their new neighbours.

It take two forms: mentoring and tutoring children (since 2005, maximum capacity of 35 volunteers) and group work, especially the club activities (since 2013, maximum capacity of 15 volunteers, including migrants).

Mentoring and Tutoring Children

The cooperation of a Czech mentor and a foreigner (client of the programme) is planned during their first meeting with the help of the volunteer project coordinator. The aim of this cooperation is most frequently help with Czech language according to the needs of the client and the possibilities of the volunteer, spending free time together (common leisure time activities, cultural events, learning about various institutions), assistance in dealing with various issues with the authorities etc. Mentor and client meet regularly for a year, the frequency ranging from once a week to once a month.

Very similar is tutoring children. Most frequently, tutoring takes place at the child's home in their familiar environment. The type of support is based on actual needs of the child. It can be Czech language, but also in other school subjects (history, geography, physics, English) which cannot be explained by the parents, because they speak insufficient Czech or might not have the knowledge.

Club activities

Club activities provide platform for meetings of foreigners and the majority, discussing things, getting to know each other and achieving better understanding, creating relationships and exchanging information. One of the main activities of the Club is the Evening Club on the premises of the educational CIC centre in Karlín. Within the Evening Club, we organize discussions (about Czech citizenship, studies at Czech universities), presentations (about Czech films and music) or evenings with board games. In 2015, new English Club was formed, where volunteers - foreigners have conversations in English with both Czech and foreign participants about various topics (cultural differences, stereotypes etc.). Many discussions and social events took place in other venues (cafes, family centres). Out of the total of 87 Club events, 15 took part out of Prague, where we started active cooperation with local family centres. There were two foreigners in the roles of volunteers – organizers in 2015.

LOCATION	NUMBER OF CLIENTS IN MENTORING	NUMBER OF FAMILIES PROVIDED WITH TUTORS FOR THEIR CHILDREN	NUMBER OF CLUB ACTIVITIES	NUMBER OF PARTICIPANTS
Prague	26	5	72	543
Kladno, Kolín, Kutná Hora, Liberec, Mělník, Mladá Boleslav, Poděbrady	7	1	15	233
Total	33	6	87	776
Total amount of hours: 667,5	Mentoring: 554		Club activities: 213,5	

NEMLČET A NEČEKAT, CO BUDE

odpovídá ředitel CIC Vladislav Günter

I jenom letný pohled na vaše webové stránky ukáže, že CIC byl loni na své poměry nevidaně veřejně aktivní. Je to tak?

Ano, loňský rok můžeme bez okolků označit za historicky neaktivnější i neúspěšnější co do veřejného působení CIC. Dokládá to i fyzická složka PR za loňský rok – v minulých letech se do jedné složky vešly podklady i za několik let dohromady, za loňský rok jedna nestačí. Ani výčet „mediálních záležitostí“ na našem webu není úplný – nejsou tam různá drobná rozhlasová vyjádření či články zveřejněné v relativně úzce profilovaných časopisech typu Roden Glas (pozn. časopis zaměřený na informování Bulharů žijících v ČR) nebo Slovo (pozn. časopis zejména pro češtiny znalé cizince, nevládní organizace a odbornou veřejnost).

Co bylo důvodem takové nenadálé aktivity?

Nebyla to úplně nenadálá záležitost, docela poctivě jsme se na ni

připravovali, ať již v rámci přípravy kampaně Češi a cizinci – mluvmě spolu nebo v rámci projektu Zapoj se – programy pro zapojení migrantů a české majority, kde jsme jednak prošli mediálním školením, jednak jsme byli odhodláni aktivně publikovat alespoň jedno z témat, která jsme v rámci projektu řešili. A vyšla z toho druhá kampaň Mýty o zaměstnávání v ČR.

A druhým důležitým aspektem byla samozřejmě i celková společenská atmosféra a až hyperaktivita veškerých médií v souvislosti s tzv. migrační či uprchlickou krizí. To nám samozřejmě v určitých momentech dost nahrálo, byť to bylo chvílemi až příliš náročné. Naštěstí jsme díky plánovaným akcím byli připravenější, než pokud by nás celá tato mediální smršť zasáhla třeba o rok dříve.

Ale z výčtu např. vašich mediálních vystoupení se zdá, že jste se nevyjadřovali jen k vašim tématům, ale i k tématům, která se fakticky vaší mise a poslání tak

docela netýkají – ať již jde o žadatele o azyl nebo nelegální migranty, humanitární pomoc lidem na cestě a tak podobně. Jak se to stalo?

Jednoduše – prostě ve chvíli, kdy je společnost rozjitřená, plná strachu i postupující nenávisti k migrantům i občanské společnosti, což má nepochybně vliv na každého jednotlivce, včetně našich klientů, cítili jsme povinnost se ozvat. V rámci svých znalostí a zkušeností uvádět některá tvrzení či domnělá fakta na pravou míru. Sám za sebe jsem se vždy zejména snažil okolí uklidňovat a referovat o našich zkušenostech s úspěšnou integrací lidí bez ohledu na jejich kulturní či náboženskou identitu.

Jak se všem dobře známá atmosféra promítla do odezvy na vaše tři spoty v rámci kampaně Mluvmě spolu?

Tak i tak, vedle velké podpory a uznání – vždyť kampaň byla na www.mediar.cz vyhodnocena

jako šestá nejlepší reklama roku (!) – samozřejmě čelila i odmítání a někdy i velmi sprostým atakům (zejména na Facebooku či na idnes.cz). Některé tyto výlevy byly až komické – zejména mne pobavilo obvinění, že mluvit s cizinci slušně a česky (to jest motivovat je, aby se učili a mluvili, jak si Češi zpravidla přejí) bylo některými označeno za jakýsi „multi-kulti“ diktát a nehoráznost... Nás ale potěšilo zejména množství velmi pozitivních reakcí, hlavně těch, kdy lidé přiznávali, že prožili svůj „aha efekt“. Takové to „no jo, to je fakt, teď mi to teprve dochází“ nebo „já to vlastně taky v cizině zažil“ a tak dále. To bylo na celé kampani asi nejcennější. Další velkou radostí pro nás je, když se dozvídáme, že naše spoty někteří vzdělavatelé využívají jako edukativní nástroj v rámci občanského vzdělávání. To je strašně motivující i do budoucna.

Můžete čtenářům, kteří spoty dosud neviděli, trochu přiblížit jejich obsah, případně, kde všude je mohli nebo ještě mohou vidět?

Pojmu to s dovolením trochu historicky: Kampaň „Češi a cizinci – mluvmě spolu“ byla spuštěna v dubnu 2015, předcházelo jí vypuštění traileru s motivy všech tří spotů. Ty pak byly postupně uveřejněny na webu CIC, Facebooku a YouTube. Úvodní spot nesl motto „Cizincům se netyká“, odehrával se ve večerce a pojednával o častém nešvaru (který se však netýká jen vztahu Čechů k Vietnamcům, nýbrž i k jiným „exotickým“ cizincům), a to je tykání. Další spoty byly

na témata „Bez křiku jde všechno líp“ a „Nebojme se mluvit česky“. Ty reagovaly na jiné komunikační situace – totiž ty, kdy se Češi sice snaží, ale ne moc efektivně anebo se naopak nesnaží vůbec a komunikaci v češtině jednoduše odmítanou. Spoty byly dále promítány také v kinech Aero, Světozor a Bio Oko v Praze nebo Scala v Brně, na 1. Boleslavské TV a TV Mělníček. Informační podpora proběhla ve formě traileru v aplikaci Video-board, někteří čtenáři možnou znamenali i reklamy ve středočeských autobusech nebo především na pražských a středočeských lavičkách. Spoty jsme v rámci doprovodných akcí promítali také na akcích typu Refufest či NGO Market, na workshopech pro úředníky a tak dále. Vedle toho kampaň přinesla i celou řadu mediálních výstupů, které propagovaly nejen spoty, ale i další výstupy projektu (komunikační a dobrovolnickou příručku). No a pak lze zmínit, že kampaň se objevila v několika pořadech České televize, Českého rozhlasu, TV Barrandov na stránkách reflex.cz a idnes.cz. I nadále lze spoty vidět na našem facebookovém profilu či na YouTube, zde i prostřednictvím našich stránek.

Jak odhadujete celkový zásah kampaně? Máte ho nějak zmapovaný?

S velkou mírou opatrnosti a skromnosti, s využitím jen těch čísel, která můžeme aspoň nějak ověřit, to odhadujeme minimálně na jeden milion. Ale pravděpodobně to bude víc.

Zmínil jste doprovodné akce a workshopy, můžete být ještě trochu konkrétnější?

Na příklad jsme jako další nástroj mediálního oslovování veřejnosti využili i fotografickou výstavu zapůjčenou od Charity Česká republika „Jsme ze stejné planety“ Jindřicha Štreita. První vernisáž a výstava proběhla už v listopadu 2014 v Kolíně, loni pak proběhla v Mělníku (únor až duben). V předvečer spuštění kampaně jsme odprezentovali výstupy typu spotů a dalšího důležitého výstupu projektu, který se toho týkal, komunikační příručky na workshopu pro kolínské úředníky a na klubové akci v Mělníku.

Dále jsme zorganizovali ještě dva workshopy pro ředitele a pedagogy v Kolíně a Mladé Boleslavi, seminář pro zaměstnavatele v Praze nebo seminář pro pracovníky městských úřadů Středočeského kraje.

Zatímco tato kampaň a doprovodné akce lze označit za osvětové, vzdělávací a fakticky ne příliš kontroverzní, druhá kampaň „Mýty“ i některé vaše další aktivity či aktivismus už tak úplně bez kontroverze nejsou, ne?

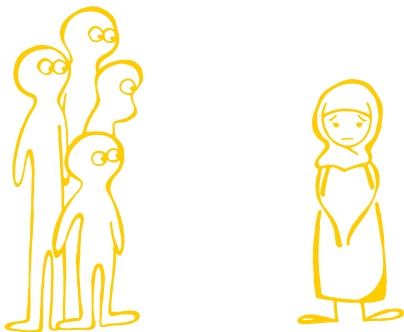
Pokud aktivity způsobují kontroverze, které upozorňují na praktiky, jež souvisejí s kvalitou práce a života cizinců, a tedy i s tolik nyní akcentovaným bezpečím české společnosti, je to spíše smutné. Ano, i to, že jsme veřejně představili v médiích informační kampaň Mýty o zaměstnávání v České republice, poukazující na nejčastější omyly a chyby

cic centrum pro integraci cizinců

Cizincům se netyká!

Sledujte kampaň
ČEŠI A CIZINCI - MLUVME SPOLU!
na www.cicpraha.org

zaměstnanců (nejen cizinců), které souvisejí s porušováním jejich práv, může někoho otravovat. A doufáme, že zejména nepoctivé či neznalé zaměstnavatele. Všechny zaměstnané lidi v České republice by to téma mělo naopak velmi zajímat, protože se týká všech, nejen cizinců.

Ta otázka naráží samozřejmě také vaše aktivní zapojení do vytvoření a prezentace Migračního manifestu Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty nebo podporu přijímání uprchlíků.

I to souvisí už s tím, co jsem říkal na začátku. A také s ctěním a následováním určitých hodnot. Migrační manifest, ač pro někoho může obsahovat některé provokativní myšlenky, je především hodnotovým vyjádřením elementární shody zdejších nevládek pracujících s migranty a je hlavně výzvou k diskusi na vybraná témata se všemi rele-

vantními aktéry. Myslím, že obojí je spíše cenné a otevřené další práci než nějak kontroverzní.

A apel na přijímání uprchlíků? My si prostě myslíme, že tahle země je dostatečně bohatá i zkušená, aby přispěla svým dílem a že by to bylo nakonec ku prospěchu nejen našeho mezinárodního postavení, ale zejména vnitřního uklidnění. Včetně nabytí určitého sebevědomí, že to dokážeme a nemusíme se bát. Nemluvte o tom, že pár stovek či tisíců lidí se v této zemi ztratí jako nic a ještě může leccos dobrého přinést. Tedy samozřejmě, pokud budeme chtít.

To je vcelku pochopitelné jako morální apel, ale mají se nevládní organizace tak vehementně vyjadřovat na příklad k oněm známým kvótám a vůbec technickým opatřením, u jejichž zrodu a vyjednávání fakticky nejsou a o nichž rozhodují volení reprezentanti jednotlivých zemí? Častou výtkou je, že nevládní organizace právě „nikdo nevolil“.

Ale nevládní organizace přece nejsou u naprosté většiny příprav na cokoli a ta různá opatření také navrhuje většinou úředníci, které nikdo nevolil. Vyjadřovat a hájit principy, které se prostě rozhodly hájit, je samotným smyslem ne-

vládních organizací a výrazem jejich společenské zodpovědnosti. To není žádná samozvanost. Jak říká kolega Martin Šimáček (pozn. bývalý ředitel Agentury pro sociální začleňování) – nevládní organizace mají hájit a promlouvat za ty, kteří by ve veřejném diskursu jinak nebyli dostatečně nebo vůbec slyšet. A pokud se vymýšlejí či odmítají nějaké mechanismy, jež mají vliv právě na osud těch, o nichž se takto rozhoduje, tak ani nevládní organizace coby relevantní část občanské společnosti prostě nemohou pouze mlčet a čekat, co bude.

A není to tím, jak lze často slyšet, že nevládní organizace si podporou kvót a přijímání uprchlíků vůbec prostě chtějí zajistit důvod své existence a zejména veřejné zdroje?

To je z mého pohledu spíše směšný argument, který jaksí ignoruje fakt, že v Česku žije už teď bezmála půl milionu cizinců, a budu-li hovořit pouze za CIC, na nedostatek práce si rozhodně stěžovat nemůžeme. A už vůbec nemáme potřebu se „pakovat na uprchlících“, jak si zřejmě někdo myslí. Tyto choutky mají jistě mnozí, ale určitě ne nevládní organizace. I když je pravda, že sociální služby, a pro cizince a uprchlíky zvláště, jsou v Česku vysloveně zlaté dno (*ironie*)...

PROJEKTY, KTERÉ PODPOŘILY VEŘEJNÉ PŮSOBNÍ CIC V ROCE 2015

Společný kraj – s cizinci jako s našinci

podpořený Evropským fondem pro integraci státních příslušníků třetích zemí

Realizace 1. 7. 2014 – 30. 6. 2015

V rámci projektu byla vytvořena a proběhla informační kampaň Češi a cizinci – mluvm spolu (3 spoty + shrnující trailer), byla rozšířeny, zaktualizovány a distribuovány metodické publikace Jak a proč být průvodcem cizince – příručka (nejen) pro dobrovolníky a Příručka pro snadnější porozumění – my a cizinci. V neposlední řadě pak projekt pomohl zorganizovat desítky klubových aktivit a uvést v život neformální platformu zástupců středočeských obcí a neziskových organizací jako základ další budoucí úzké spolupráce.

Zapoj se! – programy pro zapojení migrantů a české majority

Projekt byl představen již na předešlých stránkách, v jeho rámci proběhlo mediální školení pracovníků CIC a na sklonku roku byla spuštěna i kampaň za férové zacházení s cizinci na trhu práce Mýty o zaměstnávání v ČR.

Zdá se, že se docela utěšeně rozrůstáte. Máte v tomto ohledu nějakou celkovou strategii nebo naopak limity, za něž už se vydávat nechcete?

Strategii pochopitelně máme a vše, co činíme, činíme v souladu s ní. Žádné výrazné limity si nedáváme – totiž až na jediný. Rozhodně nemáme v plánu být hegemonem, který někam přijde a stáhne pod sebe veškerou agendu týkající se integrace cizinců. Naší snahou je určitě být „in“, být přítomní, ale jen jako důležitý článek místní funkční sítě sociálních a jiných služeb (včetně např. služeb zaměstnanosti) a místních formálních i neformálních společenských sítí. Jen tak lze podle nás úspěšně a udržitelně cizince funkčně zapojovat do běžných struktur české společnosti.

5. ACTIVITIES FOR THE PUBLIC IN 2015

As for the public relations, last year was the most active and succesful in the history of CIC. It was mostly due to two information campaigns: Czechs and Foreigners - Let's Talk and Myths and Facts on the Employment in the Czech Republic. Other important aspect which increased our PR activity was the atmosphere in our society triggered by the so called migration or refugee crisis and its immense media coverage. Fortunately, we were prepared thanks to planned events and media training (CIC team completed this training in March 2015 as a part of the JOIN IN! project). The campaign "Czechs and Foreigners - Let's talk" was launched in April 2015, and it was preceded by a trailer with the motives of all three spots. The spots were then published on the CIC websites, Facebook and YouTube.

The initial spot was titled "Don't talk to foreigners disrespectfully", it was filmed in a small convenient store and deals with a common bad habit (directed not only towards Vietnamese, but to all "exotic" foreigners) - and that is "tykání" (informal language used in familiar environment, if used with unfamiliar people it is disrespectful). The topics of the other spots were "Yelling doesn't help" and "No fear of speaking in Czech". These topics were reactions to other types of failures in communication – when Czechs are trying, but not in a very effective way, or they are not trying at all and simply refuse to communicate in Czech.

Our campaign was rated as the 6th best advertisement of 2015 at www.mediar.cz (!). Even though it trig-

gered negative reactions and sometimes even very nasty attacks, we were pleasantly surprised by numerous positive reactions. In some, their authors expressed Aha! effect- and those we consider the most positive ones. Other very encouraging fact is that some educators use our spots as a teaching instrument in the field of civic education.

We estimate that just within the frame of the project Common Region – Foreigners Just Like Locals the campaign reached one million people.

Another instrument how to address the public was the photograph exhibiton "We Are from the Same Planet" by Jindřich Štreit, which we lent from Caritas Czech Republic. On the eve of the campaign launch-day we had a presentation of the spots and another very important output of the project - Communication Manual - during a workshop for civil servants in Kolín and during our Club event in Mělník. We also arranged two workshops for school principles and teachers in Kolín and Mladá Boleslav, a workshop for employers in Prague or workshop for the municipality workers of the region of Central Bohemia.

Our other campaign – Myths and Facts on the Employment in the Czech Republic, addressed the most common errors and mistakes the employees (not only foreigners) make, which lead to breach of their rights. Besides the employees, this campaign was aimed at dishonest or ignorant employers.

SILNĚJŠÍ A STABILNĚJŠÍ: DALŠÍ KROK K VĚTŠÍ NEZÁVISLOSTI

Odpovídá finanční manažer Karel Šedivý

Jak hodnotíte uplynulý rok z finančního hlediska?

Jako úspěšný a bezproblémový.

Můžete být konkrétnější?

Bez větších obtíží se nám podařilo překlenout období výpadku Evropského sociálního fondu. A také jsme uspěli s projekty v rámci norských fondů a fondů solidarity (pozn. Evropský uprchlický fond – EUF a Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí – EIF). Co

je ale velmi důležité a z hlediska celé bilance potěšující, že se nám podařilo navýšit podíl vlastních příjmů, a to na celých 23 %.

Mluvil jste o výpadku Evropského sociálního fondu, ale pohled na seznam vašich projektů o žádném výpadku nesevďčí – vidím tam jak OPLZZ, tak pražský OPPA...

To je pravda, ten první ale končil již v první polovině roku a ten druhý byl takovým spíš nečekaným

dárkem na rozloučenou s druhým programovým obdobím ESF. Pro náš program sociální rehabilitace to bylo jako výhra v loterii – jednalo se o mimořádnou výzvu, nikdo netušil, kdy budou nějaké další, a konkurence tedy byla doslova nadupaná.

Co stojí za zvýšením vašich příjmů? A odráží se toto zvýšení nějak ve vaší menší závislosti na dotacích a grantech? Je zajímavé, že celkový objem prostředků byl loni nižší než v roce předcházejícím?

Za zvýšením příjmů stojí především úspěch kurzů češtiny, a to jak těch otevřených, částečně hrazených účastníky a částečně veřejně podporovaných, tak těch plně hrazených, nedotovaných. Je jasné, že finanční polštář, který takto získáváme, velmi pomáhá. Můžeme tak na příklad do určité míry vynahrázovat i výpadek zdrojů na některé formy přímé podpory klientů, které dříve hojně financoval právě ESF. Právě kvůli snížení objemu této formy pomoci byla, i přes celkový růst organizace, loňská finální bilance nakonec o něco nižší než předloni.

AKTIVA 2015 v tis. Kč	
Oběžná aktiva	3153
pokladna	20
běžné účty	2 639
ostatní pohledávky a poskytnuté zálohy	494
Časové rozlišení	55
Náklady příštích období	55
AKTIVA CELKEM	3 208

PASIVA 2015 v tis. Kč	
Vlastní jmění	2 950
výsledek hospodaření min. let	2 688
výsledek hospodaření 2015	262
Cizí zdroje	700
závazky vůči dodavatelům	89
závazky vůči zaměstnancům	365
ostatní závazky	246
Časové rozlišení	-442
Výnosy příštích období	-442
PASIVA CELKEM	3 208

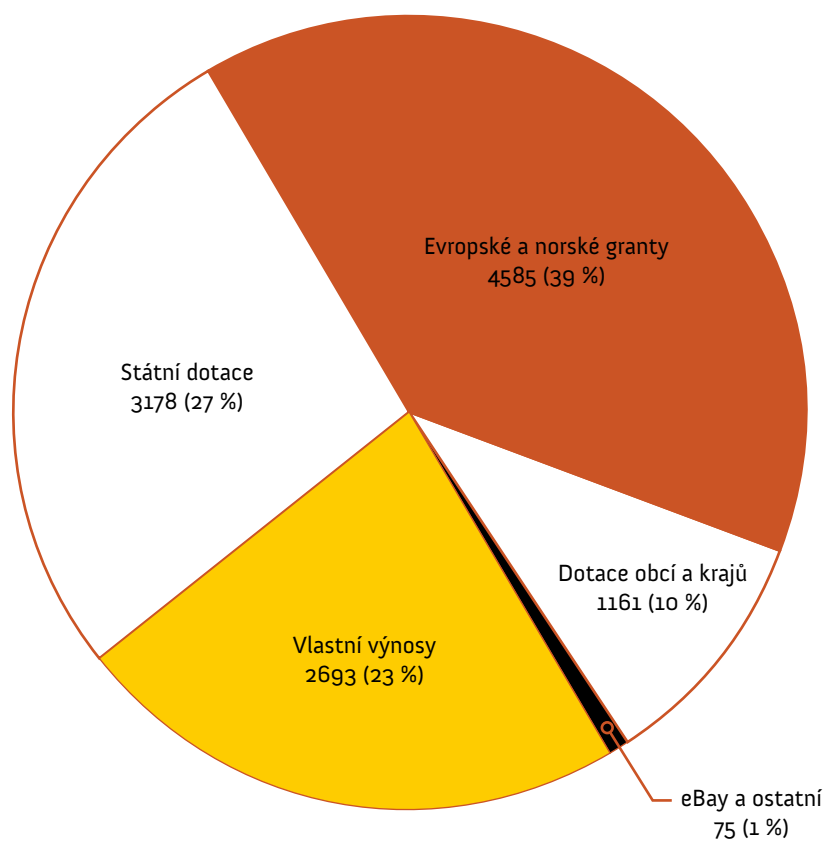
DRUH NÁKLADŮ 2015 v tis. Kč	
spotřeba materiálu a energie	358
opravy a údržba	47
cestovné	89
občerstvení	26
služby	3 690
mzdové náklady	6 749
ostatní náklady	68
poskytnuté příspěvky	403
ÚČETNÍ NÁKLADY CELKEM	11 430

DRUH VÝNOSŮ 2015 v tis. Kč	
tržby za vlastní výkony	2 649
ostatní výnosy	1
přijaté dary a příspěvky	43
provozní dotace	8 999
ÚČETNÍ VÝNOSY CELKEM	11 692

PŘEHLED DOTACÍ A GRANTŮ 2015	ČÁSTKA V TIS. KČ
MPSV - sociální služby	2464
MV – integrace cizinců (Asistence na oddělení cizinců)	318
MV – integrace cizinců (Kluby organizované cizinci)	130
MV – dobrovolnická služba	44
MŠMT – integrace cizinců	222
EIF – Společný kraj – s cizinci jako s našinci	383
EUF - AAD – asistence azylantům a osobám s doplňkovou ochranou	261
OPLZZ Chceme tu uspět	1166
OPPA UPGRADE	1707
Fond NNO	1068
Dotace obcí a krajů	1161
eBay a ostatní	75
PROVOZNÍ DOTACE CELKEM	8999

DRUH VÝNOSŮ 2015 V TIS. KČ

CELKEM 11692

6. FINANCIAL REPORT 2015

ASSETS 2015 (IN THOUSANDS OF CZK)	
<i>Treasury</i>	3153
Treasury	20
Bank accounts	2 639
Other loans and down payments	494
<i>Carryover</i>	55
Future expenses	55
ASSETS IN TOTAL	3 208

DEBTS AND OBLIGATIONS 2015 (IN THOUSANDS OF CZK)	
<i>Own funds</i>	2 950
Operating results of years prior to 2014	2 688
Operating results of 2015	262
<i>Other sources</i>	700
Obligations to suppliers	89
Obligations to employees	365
Other obligations	246
<i>Carryover</i>	-442
Future revenue	-442
DEBTS IN TOTAL	3 208

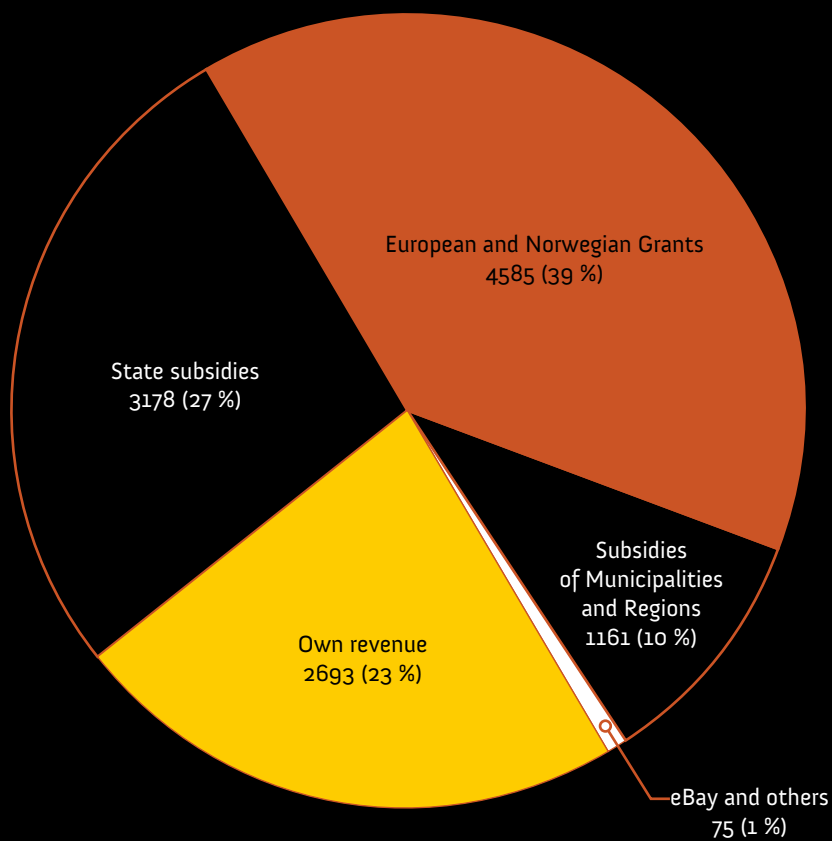
CATEGORIZED EXPENSES IN 2015 (IN THOUSANDS OF CZK)	
Material and energies	358
Repairs and maintenance	47
Travel expenses	89
Catering	26
Other services	3 690
Wages	6 749
Other expenses	68
Assistance provided	403
ACCOUNTED EXPENSES IN TOTAL	11 430

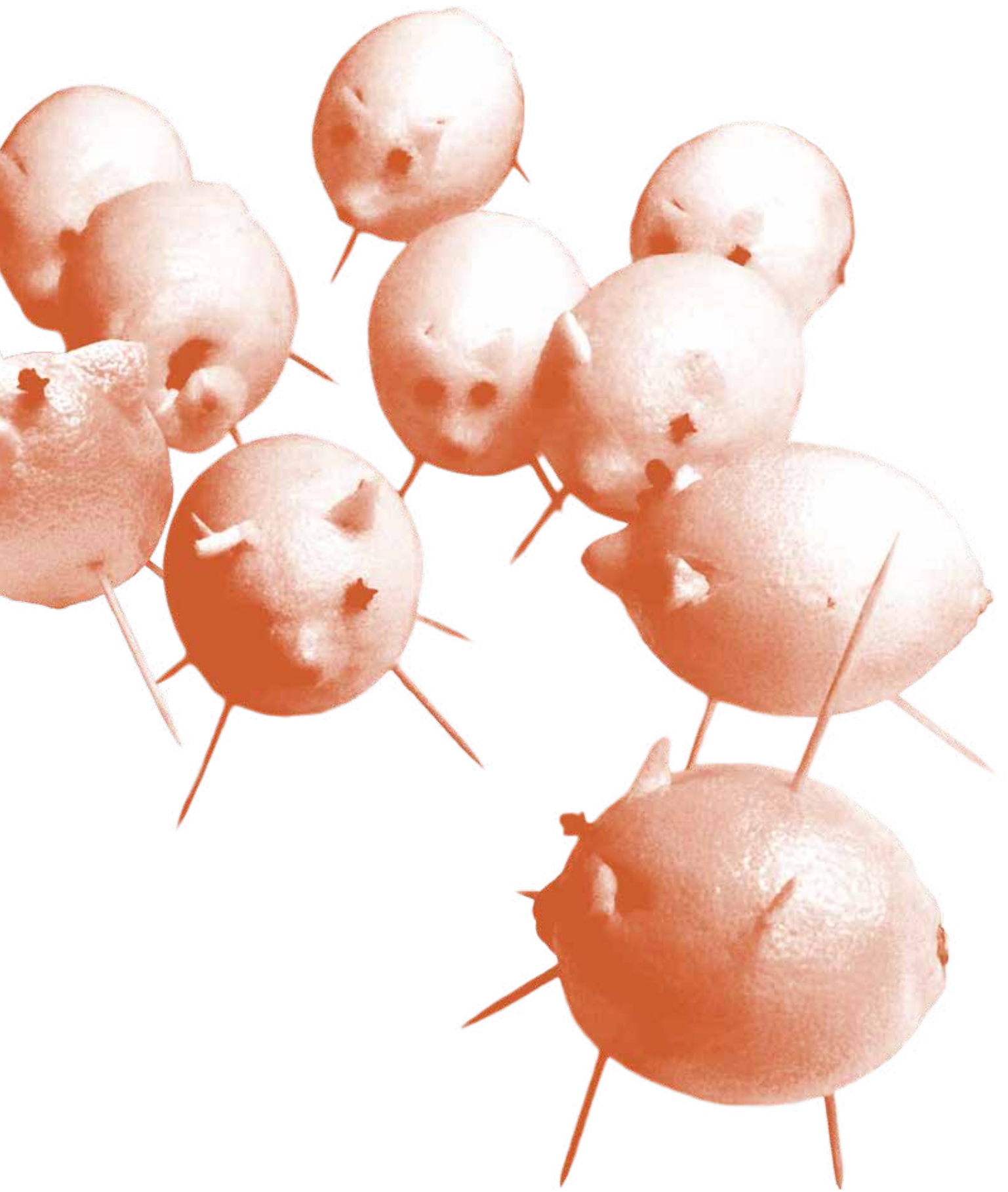
CATEGORIZED INCOME (IN THOUSANDS OF CZK)	
Revenue for own work	2 649
Other revenue	1
Gifts and contributions	43
Operating subsidies	8 999
REVENUE IN TOTAL	11 692

LIST OF SUBSIDIES IN 2015	AMOUNT IN kCZK
Ministry of Labour and Social Affairs – social services	2464
Ministry of the Interior – Integration of foreigners (Assistance at the Foreigners' section)	318
Ministry of the Interior – Integration of foreigners (Clubs organized by the foreigners)	130
Ministry of the Interior – volunteering	44
Ministry of Education, Youth and Sports – Integration of foreigners	222
EIF – Common Region – Foreigners Just Like Locals	383
EUF - AAD – Assistance to refugees and people with subsidiary protection	261
OPLZZ We want to succeed here	1166
OPPA UPGRADE	1707
NGO Fund	1068
Subsidies from municipalities and regions	1161
eBay and others	75
OPERATING SUBSIDIES IN TOTAL	8999

CATEGORIZED INCOME IN 2015 IN kCZK

TOTAL 11692

7. NAŠI REGIONÁLNÍ PARTNEŘI, DONÁTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI
OUR REGIONAL PARTNERS, DONATORS AND COOPERATORS

Městská část Praha 3

Městská část Praha 13

Městská část Praha 8

Město Kolín

Město Mělník

Statutární město Mladá Boleslav

Statutární město Kladno

Liberecký kraj

Středočeský kraj

Mělnické kulturní centrum, o.p.s.

RC Kašpárek Mělník

RC Kulíšek Mladá Boleslav

Městská knihovna Kolín

Charita Česká republika

Scapino

**PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST**
www.esfcr.cz

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
www.esfcr.cz

Evropský sociální fond

*Praha & EU: Investujeme
do vaší budoucnosti*

Operační program Praha Adaptabilita
www.esfcr.cz

Fond pro nestátní neziskové organizace - podpořeno Islandem, Lichtenštejnskem a Norskem
www.fondnno.cz, www.eeagrants.org

Ministerstvo práce
a sociálních věcí

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo vnitra, Evropský uprchlický fond a Evropský fond
pro integraci státních příslušníků třetích zemí

Hlavní město Praha

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy

eBay

Děkujeme za podporu a spolupráci!
Thank you for your support and cooperation!

**LÍBÍ SE VÁM, CO DĚLÁME?
CHCETE BÝT INFORMOVÁNI O NAŠICH AKCÍCH?
CHCETE SE ZAPOJIT?**

Sledujte naše webové stránky, přihlaste se zde k odběru našeho newsletteru nebo nejlépe: Přispějte, staňte se členy Klubu přátel a mějte informace vždy a o všem z první ruky!

Již brzy na viděnou na portálu www.dobrekonce.cz!

**DO YOU LIKE WHAT WE DO?
WOULD YOU LIKE TO BE INFORMED ABOUT OUR EVENTS?
WOULD YOU LIKE TO JOIN IN?**

Follow our website, subscribe to our newsletter and above all:
Contribute, become a member of the CIC Club of Friends
and get the information right from the source!

See you soon at the portal www.dobrekonce.cz!